

Fremsat den 25. juni 2026 af forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren (Christina Egelund)

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven, lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser m.v. og udlændingeloven

(Initiativer vedrørende visse udenlandske studerende, adgang til ph.d.-uddannelse, specialpædagogisk støtte til studerende på erhvervskandidatuddannelser m.v.)

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 1697 af 30. december 2024, § 1 i lov nr. 754 af 20. juni 2025 og § 4 i lov nr. 1648 af 16. december 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »adgangsprøver og karakterkrav«: », og ministeren kan herudover fastsætte regler om, at universitetet kan beslutte kun at træffe afgørelse på baggrund af eksternt verificerede dokumenter for visse udenlandske ansøgere«.

2. I § 8, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:
»Ministeren fastsætter regler om særlig studiestartsprøve for visse udenlandske studerende.«

3. I § 8, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »eventuelle krav til studieaktivitet«: », og om særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende«.

4. I § 8 indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Ministeren fastsætter nærmere regler om adgang til ph.d.-uddannelse, herunder at universitetet kan udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point.«

5. I § 26, stk. 7, 1. pkt., ændres »kan opkræve et depositum« til: »opkræver gebyr«, og 2. pkt. ophæves.

6. I § 26 indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»Stk. 9. Ministeren fastsætter nærmere regler om universitetets opkrævning af deltagerbetaling, jf. stk. 2.«
Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

§ 2

I lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1689 af 13. august 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 1 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren kan fastsætte regler om afvisning af ansøgning om optagelse på institutioner med videregående uddannelse i tilfælde af snyd.«

§ 3

I lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1507 af 7. december 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, nr. 4, udgår »og«.

2. I § 4, stk. 1, nr. 5, ændres »stk. 3.« til: stk. 3, og«.

3. I § 4, stk. 1, indsættes som nr. 6:

»6) erhvervskandidatuddannelse, jf. universitetslovens § 4 b, stk. 1.«

4. I § 12, stk. 1, ændres »og 5« til: », 5 og 6«.

§ 4

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025, som ændret senest ved § 10 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 i, stk. 18, indsættes efter »opholds- og arbejdstilladelse«: »af en afgrænset varighed«.

2. I § 9 n, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 9 i, stk. 1-5« til: »§ 9 i, stk. 2, 4, 5«.

3. I § 9 n, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Der kan endvidere efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter § 9 i, når EU-reglerne tilsiger det.«

4. To steder i § 9 n, stk. 4, ændres »§ 9 i, stk. 1-5« til: »§ 9 i, stk. 2, 4, 5«.

§ 5

I lov nr. 754 af 20. juni 2025 om ændring af universitetsloven, lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og forskellige andre love (Kandidatuddannelse på 75 ECTS-point, nye erhvervskandidatuddannelser og andre elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark m.v.) foretages følgende ændring:

1. I § 6, stk. 2, ændres »1. juli 2028« til: »1. januar 2027«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2026.

Stk. 2. § 1, nr. 5, finder ikke anvendelse på ansøgninger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, som er indgivet inden

den 1. november 2026. For disse ansøgninger finder de hidtil gældende regler i universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, anvendelse.

Stk. 3. § 4, nr. 1, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, når disse har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, eller med henblik på at afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. § 4, nr. 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. § 4, nr. 2, finder heller ikke anvendelse på børn af en person, der er omfattet af 1. pkt., eller af en person, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4. For disse børn finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. Regler fastsat i medfør af universitetslovens § 26, stk. 9, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af universitetslovens § 26, stk. 10, jf. denne lovs § 1, nr. 6.

§ 7

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 4 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Studiestartsprøve for visse udenlandske studerende på kandidatuddannelser
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Beslutning om verifikation af uddannelsesdokumenter for visse udenlandske ansøgere
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Afvisning af ansøgning om optagelse i tilfælde af snyd
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Gebyr fra visse udenlandske ansøgere
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6. Opkrævning af deltagerbetaling ved studiestart
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.7. Afkortning af det 3-årige jobsøgningsophold for visse studerende fra tredjelande
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.8. Afskæring af muligheden for at medbringe medfølgende familiemedlemmer for studerende fra tredjelande
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.9. Adgang til ph.d.-uddannelse
 - 2.9.1. Gældende ret
 - 2.9.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.10. Specialpædagogisk støtte til studerende på erhvervskandidatuddannelse
 - 2.10.1. Gældende ret
 - 2.10.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.11. Fremrykning af ikrafttrædelsestidspunktet for adgang til SU til den del af erhvervskandidatuddannelser, der gennemføres som heltidsstudier
 - 2.11.1. Gældende ret
 - 2.11.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Mange udenlandske studerende kommer til Danmark med en hensigt om at gennemføre en universitetsuddannelse og at opnå kompetencer, der gør dem egnede til at varetage specialiserede funktioner på et arbejdsmarked. De bidrager til det faglige niveau på uddannelserne og giver studiemiljøerne et internationalt islæt.

Imidlertid har der været en markant stigning i optagelsen af udenlandske studerende fra visse tredjelande på universiteternes kandidatuddannelser, og det er konstateret, at der blandt disse studerende bl.a. er et højere frafald end andre udlændinge og udfordringer med det sproglige og faglige niveau.

Endvidere er det konstateret, at en del af disse studerende arbejder mere end andre udenlandske studerende og ofte med ufaglært arbejde.

Der er i forlængelse heraf en formodning om, at disse studieophold benyttes til arbejdsmigration, hvilket er i strid med reglernes formål.

Ansøgere, der optages på en videregående uddannelse på et dansk universitet, skal have de rette faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, og de skal have en reel intention om at studere med henblik på efterfølgende at komme i relevant beskæftigelse.

Regeringen (Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Moderaterne og Radikale Venstre) vil derfor dæmme op for, at opholdsreglerne på studieområdet udnyttes med henblik på at få adgang til det danske arbejdsmarked på lempeligere betingelser, end udlændingelovens erhvervsordninger giver mulighed for. Risikoen for omgåelse skal bl.a. ses i lyset af, at de nuværende regler giver ægtefæller og faste samlevende ubegrænset mulighed for at arbejde, uden at der stilles krav til beskæftigelsen, hvilket gør et studieophold attraktivt for udlændinge, der ønsker at tage ophold med sin familie i Danmark.

Den tidligere regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) udsendte den 18. september 2025 en pressemeddelelse med annoncering af en række initiativer for at forhindre misbrug af studieophold.

Dette lovforslag har til formål at gennemføre en række af disse initiativer og dermed forhindre, at studieophold misbruges til at skaffe sig adgang til det danske arbejdsmarked.

Det foreslås, at universiteterne kan tilrettelægge en studiestartsprøve for visse udenlandske studerende, hvori der kan indgå elementer, der har til formål at efterprøve den studerendes sproglige kompetencer.

Endvidere foreslås det, at der kan fastsættes særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende.

Det foreslås, at universiteterne kan beslutte kun at træffe afgørelse for visse udenlandske ansøgere på baggrund af verificerede dokumenter.

Det foreslås også, at en videregående uddannelsesinstitution kan træffe afgørelse om afvisning af ansøgning om optagelse på institutionen i tilfælde af snyd.

Herudover foreslås det, at universiteterne skal opkræve en større andel af deltagerbetalingen ved studiestart fra visse udenlandske studerende, og at depositum for behandling af ansøgninger fra visse udenlandske studerende fremadrettet bliver et gebyr og derfor ikke tilbagebetales.

For at understøtte det ovenfor nævnte formål indeholder lovforslaget også initiativer på Udlændinge- og Integrationsministeriets område.

Således foreslås det, at udenlandske studerende på statsligt godkendte videregående uddannelser ikke længere skal kunne tage medfølgende familie med til Danmark.

Det foreslås desuden, at det 3-årige jobsøgningsophold, som i dag gives til udlændinge, der afslutter en dansk professionsbachelor-, bachelor- eller kandidatuddannelse, samt til udlændinge som afslutter en af fællesuddannelserne Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master med en dansk uddannelsesgrad, afkortes til 1 år.

Lovforslaget indeholder også initiativer, der har til formål at følge op på yderligere elementer fra aftale om en reform af universitetsuddannelserne.

Der lægges med lovforslaget op til at fastsætte regler om adgang til ph.d.-uddannelse for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point, herunder at universiteterne skal have mulighed for at udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point.

Derudover foreslås det, at studerende på erhvervskandidatuddannelser også kan få ret til at modtage specialpædagogisk støtte (SPS) under deres uddannelsesforløb.

Endeligt foreslås det at fremrykke muligheden for at modtage SU på heltidsdelen af erhvervskandidatuddannelser, der udbydes som kombinationsuddannelser, fra 1. juli 2028 til 1. januar 2027.

Der er tale om en genfremsættelse af lovforslag nr. L 121 (2025-26 (1. samling)), som blev fremsat for Folketinget den 25. februar 2026, men som bortfaldt som følge af folketingsvalget den 24. marts 2026. Der henvises til Folketingstidende 2025-26 (1. samling), tillæg A, L 121 som fremsat. I forhold til det oprindeligt fremsatte lovforslag er der i nærværende lovforslag foretaget en opdatering

af de skønnede udgifter for staten ved forslaget om adgang til SPS for studerende på erhvervskandidatuddannelser i 2026.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Studiestartsprøve for visse udenlandske studerende på kandidatuddannelser

2.1.1. Gældende ret

Efter § 8, stk. 1, i universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, fastsætter ministeren generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur, om adgang til og optagelse på uddannelse. Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af adgangsprøver og karakterkrav.

Efter universitetslovens § 8, stk. 3, fastsætter ministeren regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor-, akademiske overbygnings- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1-3, og § 4 b, herunder eventuelle krav til studieaktivitet.

Det følger af bemærkningerne til lov nr. 898 af 4. juli 2013 om ændring af universitetsloven og andre love, at det er hensigten, at ministeren med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, vil fastsætte regler om en studiestartsprøve på bacheloruddannelser med det formål at afklare, om de studerende, der er indskrevet, reelt har påbegyndt deres uddannelse. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 226 som fremsat, side 5.

Det følger af bemærkningerne til lov nr. 511 af 1. maj 2019 om ændring af universitetsloven og andre love, at det er hensigten, at ministeren med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, vil fastsætte regler, der giver universiteterne mulighed for at indføre studiestartsprøver på kandidatuddannelser med henblik på at kunne afklare, om indskrevne studerende reelt har påbegyndt deres uddannelse. Der henvises til Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 201 som fremsat, side 13.

Der er fastsat regler om studiestartsprøve for bacheloruddannelser og erhvervskandidatuddannelser i bekendtgørelse nr. 1121 af 19. september 2025 om eksamener og prøver ved universitetsuddannelser (betegnet eksamensbekendtgørelsen). Efter eksamensbekendtgørelsens § 28, stk. 1, har studiestartsprøven til formål at klarlægge, om den studerende reelt har påbegyndt uddannelsen.

Der er ikke fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om studiestartsprøve på kandidatuddannelser i henhold til universitetslovens § 8, stk. 1.

2.1.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er regeringens opfattelse, at studieophold ikke må kunne bruges til arbejdsmigration.

Udenlandske studerende på en universitetsuddannelse skal have en reel intention om at studere, og de skal have de rette faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen.

Der må ikke være tvivl om, at studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, reelt har påbegyndt uddannelsen. Ligeledes må der må ikke være tvivl om, at den studerende reelt har de sprogkundskaber, som blev lagt til grund i forbindelse med optagelsen.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 1, nr. 2, at der i universitetslovens § 8, stk. 1, indsættes en tilføjelse, hvorefter ministeren fastsætter regler om særlig studiestartsprøve for visse udenlandske studerende.

Ved visse udenlandske studerende forstås udenlandske studerende fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske studerende.

Det er hensigten, at det foreslåede initiativ skal omfatte selvbetalende studerende, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingeloven, men der lægges op til, at den nærmere afgrænsning af initiativet vil kunne blive justeret, herunder på baggrund af erfaringerne hermed.

Det er hensigten, at der med den foreslåede ændring vil blive fastsat regler om, at universitetet vil kunne stille krav om, at selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, skal gennemføre og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på den kandidatuddannelse, de er optaget på.

Selvbetalende studerende er studerende fra tredjelande, der efter gældende ret opkræves fuld deltagerbetaling.

Udover at prøven har til formål at dokumentere, at den studerende faktisk har påbegyndt uddannelsen, lægges der op til, at prøven også skal kunne indeholde elementer, der har til formål at dokumentere, at den studerende reelt har de sprogkundskaber, som blev lagt til grund i forbindelse med optagelsen.

Det er således hensigten, at der med den foreslåede ændring af universitetslovens § 8, stk. 1, vil blive fastsat regler om, at der i en studiestartsprøve på kandidatuddannelser vil kunne indgå elementer, der har til formål at teste og efterprøve, om selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, i relevant omfang har de nødvendige sprogkundskaber, som blev lagt til grund i forbindelse med optagelsen.

Hvis den studerende ikke består studiestartsprøven, vil det være op til universitetets interne regler, hvorvidt vedkommende får mulighed for en omprøve.

Det forventes, at der fastsættes regler om initiativet i eksamensbekendtgørelsen og evt. andre bekendtgørelser, og at reglerne vil finde anvendelse fra sommeroptaget 2027.

2.2. Særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende

2.2.1. Gældende ret

Efter § 8, stk. 1, i universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, fastsætter ministeren generelle regler om uddannelse, herunder bl.a. prøver, eksaminer og censur, adgang til og optagelse på uddannelse.

Efter universitetslovens § 8, stk. 3, fastsætter ministeren regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor-, akademiske overbygnings- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1-3, og § 4 b, herunder eventuelle krav til studieaktivitet.

Der er fastsat nærmere regler om krav til studieaktivitet i bekendtgørelse nr. 1119 af 19. september 2025 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser (i det følgende betegnet uddannelsesbekendtgørelsen).

Efter uddannelsesbekendtgørelsens § 50, stk. 1, kan universitetet fastsætte regler om, at studerende løbende eller for enkelte studieår skal bestå prøver opgjort i ECTS-point (studieaktivitetskrav) for at kunne fortsætte på uddannelsen. Studieaktivitetskravet kan udgøre højst 45 ECTS-point hvert studieår. Universitetet skal sikre, at den studerende får mulighed for tre prøveforsøg. Bekendtgørelsens § 50, stk. 2 og 3, indeholder bestemmelser om fravigelse og dispensation, og § 50, stk. 4, omhandler offentlig tilgængelighed af reglerne.

Efter uddannelsesbekendtgørelsens § 51 kan universitetet fastsætte i studieordningen, at indskrivningen bringes til ophør for studerende, der ikke har bestået en prøve i en sammenhængende periode på mindst et år.

Der kan efter udlændingelovens § 9 i, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025, meddeles opholdstilladelse til en udlænding bl.a. med henblik på uddannelse, hvis den pågældende er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet.

2.2.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er regeringens opfattelse, at studieophold ikke må kunne bruges til arbejdsmigration. Der må derfor heller ikke være tvivl om, at selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, reelt er studieaktive.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 1, nr. 3, at der i universitetslovens § 8, stk. 1, indsættes en tilføjelse, hvoraf det vil følge, at ministeren fastsætter regler om særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende.

Ved visse udenlandske studerende forstås udenlandske studerende fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, her-

under EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske studerende.

Det er hensigten, at initiativet vil skulle finde anvendelse for selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven.

Det er forventningen, at studieaktivitetskravet vil skulle opgøres som et krav om at bestå et nærmere fastsat antal ECTS-point, der skal gennemføres inden for en nærmere angivet periode.

Samlet vil det foreslåede således indebære, at ministeren vil kunne fastsætte et særligt studieaktivitetskrav om, at selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, skal bestå prøver svarende til et nærmere fastsat antal ECTS-point inden for en nærmere fastsat periode.

Det forventes, at det som udgangspunkt vil blive fastsat, at de omfattede studerende skal gennemføre mindst 40 ECTS-point pr. studieår, dog mindst 15 ECTS-point på første semester af uddannelsen, men andre større eller mindre antal ECTS-point vil også kunne fastsættes, herunder på baggrund af erfaringerne med ordningen. Det er hensigten, at studieaktiviteten opgøres efter hvert semester for de to foregående semestre.

Det foreslåede vil indebære, at manglende opfyldelse af det særlige studieaktivitetskrav vil kunne føre til, at den studerende efter de gældende regler bliver udskrevet af uddannelsen og mister sin studieopholdstilladelse, uanset hvor mange prøveforsøg den studerende har brugt.

Det bemærkes, at det forventes, at der ved fastsættelse af regler i medfør af det foreslåede vil blive taget højde for, at erhvervskandidatuddannelser er tilrettelagt på deltid. Det er derfor hensigten, at det vil følge af regler fastsat i medfør af det foreslåede, at der kan være andre krav til studieaktivitet for studerende på erhvervskandidatuddannelser end for studerende på uddannelser tilrettelagt på heltid.

Det vil afhænge af universiteternes tilrettelæggelse af uddannelse og eksamener, om selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, har mulighed for flere prøveforsøg.

Det bemærkes, at det er forventningen, at der med hjemmel i den foreslåede ændring vil blive fastsat regler om, at universitetet vil kunne dispensere fra de foreslåede krav om studieaktivitet på samme måde som efter de gældende regler om studieaktivitet.

Det forventes, at der fastsættes regler om initiativet i bekendtgørelse om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser, evt. med justeringer i andre bekendtgørelser, og at reglerne vil finde anvendelse fra og med studieåret 2027/2028.

Det foreslåede vil således også – fra og med studieåret 2027/2028 – kunne finde anvendelse for allerede optagne studerende, således at de fremadrettet vil skulle leve op til det særlige studieaktivitetskrav.

2.3. Beslutning om verifikation af uddannelsesdokumenter for visse udenlandske ansøgere

2.3.1. Gældende ret

Efter universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætter ministeren bl.a. generelle regler om adgang til og optagelse på uddannelse.

Loven indeholder ikke bestemmelser om verifikation af dokumenter m.v. ved optagelsen af studerende.

2.3.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der må ikke være tvivl om, at de dokumenter, som ligger til grund for et tilbud om en studieplads, er troværdige og korrekte.

En studerende må ikke kunne blive optaget på en universitetsuddannelse på falsk eller misvisende grundlag.

På grund af deres ofte uensartede karakter og et indhold, der ofte adskiller sig fra lande inden for Bologna-samarbejdet, kan det være sværere for danske universiteter at vurdere validiteten af eksamensbeviser og andre dokumenter fra ansøgere fra tredjelande.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 1, nr. 1, at der i universitetslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., indsættes en tilføjelse, hvoraf det vil følge, at ministeren fastsætter regler om, at universitetet kan beslutte kun at træffe afgørelse for visse udenlandske ansøgere på baggrund af eksternt verificerede dokumenter.

Ved visse udenlandske ansøgere forstås udenlandske ansøgere fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske ansøgere.

Det er hensigten, at initiativet vil skulle omfatte ansøgere, der selv skal betale for uddannelsen, og som vil have behov for en studieopholdstilladelse efter udlændingeloven for at kunne gennemføre en universitetsuddannelse i Danmark.

Således er det hensigten med det foreslåede at fastsætte regler, der vil indebære, at universitetet kan beslutte, at der først træffes endelig afgørelse om tildeling af studieplads for de nævnte ansøgere, når de dokumenter, der har til formål at dokumentere ansøgerens adgangsgrundlag, er eksternt verificeret.

Det foreslåede initiativ vil dermed supplere det almindelige forvaltningsretlige undersøgelsesprincip (officialmaksimen) og således udvide den øvre grænse for universitetets ret til at søge sagen, dvs. ansøgningen om optagelse, oplyst.

Ekstern verifikation vil indebære en bekræftelse af dokumenternes ægthed fra en relevant tredjepart. Det kan f.eks. være en bekræftelse fra den bevisudstedende uddannelsesinstitution, en national myndighed eller en verifikationstjeneste.

Det foreslåede vil dermed kunne indebære, at universitetet alene giver et betinget tilbud om en studieplads, inden der foreligger en bekræftelse af dokumenternes ægthed fra en relevant tredjepart.

2.4. Afvisning af ansøgning om optagelse i tilfælde af snyd

2.4.1. Gældende ret

Der er ikke særskilt hjemmel i lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser eller i andre love om videregående uddannelser til at afvise ansøgninger om optagelse på institutioner med videregående uddannelse i tilfælde af snyd.

Der kan ske politianmeldelse i tilfælde af dokumentfalsk m.v.

2.4.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er uacceptabelt, hvis personer forsøger at snyde sig til en studieplads, f.eks. ved at indgive forfalskede dokumenter ved ansøgning om optagelse, eller hvis de forsøger at snyde ved en adgangs- eller optagelsesprøve.

Personer må ikke kunne snyde sig til en studieplads på en videregående uddannelse, og det skal efter regeringens opfattelse have konsekvenser, hvis en ansøger forsøger at få adgang til en studieplads på en dansk, videregående uddannelsesinstitution på et falsk eller urigtigt grundlag.

Det skal derfor være muligt at afvise ansøgninger om optagelse på en institution med videregående uddannelse for ansøgere, der har forsøgt at snyde sig til en studieplads, således at ansøgeren ikke vil kunne optages på den samme institution i en nærmere angivet periode.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 2, nr. 1, at der indsættes et nyt stk. 6 i § 1 i lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om afvisning af ansøgning om optagelse på institutioner med videregående uddannelser i tilfælde af snyd.

Det er hensigten, at der med hjemmel i den foreslåede ændring vil blive fastsat regler om, at en videregående uddannelsesinstitution vil kunne træffe afgørelse om, at en ansøger ikke vil kunne optages på institutionen i en nærmere angivet periode i tilfælde af snyd.

Snyd kan f.eks. være uautoriserede ændringer i eksamensbeviser og andre dokumenter m.v., ligesom det kan være snyd ved en adgangs- eller optagelsesprøve.

En afgørelse om afvisning af ansøgning om optagelse i tilfælde af snyd vil således indebære, at den pågældende ansøger ikke vil kunne optages på den pågældende institution i en nærmere angivet periode. Hvis den pågældende alligevel søger optagelse på institutionen i perioden, vil institutionen kunne træffes afgørelse om afslag på ansøgningen alene med henvisning til afgørelsen om afvisning.

Det er forventningen, at det vil blive fastsat, at institutionen – på baggrund af en konkret vurdering over forholdets karakter og grovhed m.v. – fastsætter længden af afvisningsperioden fra 1 til 5 år.

Det bemærkes, at det foreslåede også vil kunne finde anvendelse, hvor snyderiet ikke i første omgang er blevet opdaget, herunder hvor vedkommende er blevet tilbudt en studieplads.

Det er hensigten, at det foreslåede initiativ vil finde anvendelse for alle ansøgere uanset ansøgerens nationalitet og fra og med ansøgning om optagelse på de videregående uddannelser vinteren 2026-27.

2.5. Gebyr fra visse udenlandske ansøgere

2.5.1. Gældende ret

Det følger af universitetslovens § 26, stk. 7, at universitetet kan opkræve et depositum af visse udenlandske ansøgere for at behandle ansøgning om optagelse på uddannelsen, hvis deres adgangsgivende eksamen ikke er dansk. Depositummet betales kun tilbage til de ansøgere, som bliver optaget på uddannelsen.

Efter § 26, stk. 8, kan universitetet opkræve gebyr af visse udenlandske ansøgere for at afholde en kvalifikationsprøve til dokumentation af, at ansøgeren opfylder de nødvendige faglige krav for optagelse på uddannelsen, og en særligt tilrettelagt prøve i engelsk eller andet fremmedsprog til dokumentation af, at ansøgeren har de nødvendige sprogkunderskaber for optagelse på uddannelser udbudt på engelsk eller et andet fremmedsprog.

Hjemlerne til at opkræve henholdsvis depositum og gebyr fra visse udenlandske ansøgere i universitetslovens § 26, stk. 7 og 8 (oprindeligt stk. 5 og 6), blev fastsat ved lov nr. 567 af 6. juni 2007.

Det følger af denne lovs forarbejder, at der med lovforslaget blev åbnet mulighed for, at universitetet kan opkræve depositum for behandling af ansøgninger og gebyr for eventuel afholdelse af kvalifikationsprøve og/eller prøve i engelsk eller et andet fremmedsprog, hvis disse prøver er tilrettelagt af universitetet, fra ansøgere uden for EU/EØS. Det var hermed forventningen, at useriøse ansøgere fra tredjelande kunne sorteres fra, herunder åbenlyst ukvalificerede ansøgere samt ansøgere, der snyder med eksamenspapirer. Samtidig ville universiteterne undgå at skulle bruge mange ressourcer på behandlingen af irrelevante ansøgninger. Der henvises til

Folketingstidende 2006-7, tillæg A, L 140 som fremsat, side 4629.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelserne, at de kun omfatter visse udenlandske ansøgere fra tredjelande, dvs. udenlandske ansøgere, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske ansøgere for så vidt angår gratis ansøgning om optagelse til en uddannelse. Det fremgår derudover, at det vil ændre sig over tid, hvilke udenlandske ansøgere der er omfattet af bestemmelsen, da dette afhænger af de aftaler og konventioner, som Danmark indgår på området, jf. Folketingstidende 2006-7, tillæg A, L 140 som fremsat, side 4642.

Det følger af § 4, stk. 1, jf. stk. 2, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. juni 2025 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne, hvilke udenlandske studerende, der er ligestillet med danske ansøgere.

2.5.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er efter regeringens opfattelse behov for yderligere at understøtte, at det alene er kvalificerede udenlandske ansøgere med en reel intention om at studere i Danmark med henblik på efterfølgende relevant beskæftigelse, der optages på danske universitetsuddannelser.

Det foreslås på den baggrund at ændre universitetslovens § 26, stk. 7, således at universiteterne ikke længere vil have mulighed for at opkræve et depositum fra visse udenlandske ansøgere, men i stedet vil være forpligtet til at opkræve et gebyr for at behandle ansøgninger om optagelse fra visse udenlandske ansøgere, hvis deres adgangsgivende eksamen ikke er dansk.

Da der med den foreslåede ændring ikke længere vil være tale om opkrævning af et depositum, men om et gebyr, foreslås det som en konsekvens heraf at ophæve 2. pkt. i § 26, stk. 7, der vedrører tilbagebetaling af depositum, hvis ansøgeren bliver optaget.

Forslaget vil alene omfatte visse udenlandske ansøgere. Der vil fortsat ikke skulle opkræves betaling for behandlingen af ansøgninger om optagelse fra udenlandske ansøgere, der har krav på ligestilling med danske ansøgere, herunder borgere fra EU-/EØS-lande.

De udenlandske ansøgere, der har krav på ligestilling med danske ansøgere, og som dermed ikke vil skulle opkræves gebyr, vil følge af § 4, stk. 1, jf. stk. 2, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. juni 2025 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne.

Det gebyr, som universiteterne med forslaget vil blive forpligtet til at opkræve, vil skulle dække de fulde omkostninger ved behandlingen af ansøgninger fra de udenlandske ansøgere, der selv skal betale for deres uddannelse.

Gebyret vil skulle fastsættes i henhold til budgetvejledningen. Efter pkt. 2.3.1 i Budgetvejledningen (2021) vil taksten for gebyret skulle fastsættes således, at der tilstræbes fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med det pågældende gebyrbelagte område. Mindst én gang årligt vurderes det, bl.a. på baggrund af seneste års regnskab eller det forventede resultat af årets regnskab, om omkostningerne skal reduceres eller taksten justeres for at sikre balance. Væsentlige ubalancer mellem indtægter og omkostninger på det enkelte gebyrbelagte område skal tilstræbes udlignet over en periode på maksimalt fire år fra og med det år, hvori ubalancen opstår. Dette omfatter ikke over- eller underdækning, der bidrager til at udligne tidligere års ubalance.

Gebyret vil desuden skulle fastsættes i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning om prisfastsættelse, der indeholder nærmere regler om, hvilke typer af omkostninger der skal medregnes samt rammer for gebyrjusteringer m.v.

Det er hensigten, at initiativet skal have virkning for personer, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, efter den 1. november 2026.

Med lovforslagets § 6, stk. 2, foreslås det derfor, at den foreslåede ændring af universitetslovens § 26, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, ikke skal finde anvendelse for ansøgninger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, som er indgivet inden den 1. november 2026.

Det foreslåede vil indebære, at ansøgere, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, i forbindelse med vinteroptaget 2026-27, ikke vil blive omfattet af den foreslåede nye regel om betaling af et ansøgningsgebyr.

2.6. Opkrævning af deltagerbetaling ved studiestart

2.6.1. Gældende ret

Efter universitetslovens § 19, stk. 1, yder ministeren tilskud til universitetets undervisnings-, forsknings- og formidlingsvirksomhed og andre opgaver, som er henlagt til universitetet.

Det følger af § 19, stk. 2, 1. pkt., at tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser i Danmark efter universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, og §§ 4 b og 5 og tilskudenes størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Efter § 19, stk. 7, fastsætter ministeren regler om, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter § 19, stk. 1, og om opgørelse af antal årsstuderende, og om, at tilskud efter § 19, stk. 1, kan reduceres ved optag ud over en fastlagt maksimumsramme for tilgangen til uddannelserne.

Efter § 19, stk. 9, kan universitetet tildele hele eller delvise fripladser til visse udenlandske studerende.

Efter § 20, stk. 1, kan andre ministre yde tilskud til universitetet.

Universitetslovens § 26 regulerer deltagerbetaling for uddannelse. Det følger af § 26, stk. 2, at universitetet skal opkræve fuld betaling for deltagelse i undervisning og i prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, under heltids- og deltidsuddannelse og erhvervskandidatuddannelse, i det omfang der ikke er ydet tilskud eller givet friplads til aktiviteten efter lovens § 19, stk. 1, 7 og 9, og § 20, stk. 1.

Det følger af § 26, stk. 6, at deltagerbetalingen efter § 26, stk. 2, mindst skal svare til omkostningerne.

Efter § 26, stk. 9, kan ministeren fastsætte nærmere regler for udarbejdelse af beregningsgrundlag, jf. § 26, stk. 6.

Det er fastsat i § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. juni 2025 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne, hvilke udenlandske studerende som udløser tilskud, og som dermed ikke skal opkræves deltagerbetaling, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Det gælder bl.a. udlændinge, som er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse, tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold eller tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold i Danmark efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 og 2, og udlændinge, som efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, herunder kulturaftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 1 og 4.

De gældende regler regulerer, hvilke udenlandske studerende universiteterne har pligt til at opkræve deltagerbetaling af, men ikke på hvilken måde deltagerbetalingen skal opkræves, herunder hvor stor en del af deltagerbetalingen, den studerende skal betale i forbindelse med studiestart.

Det har hidtil været op til det enkelte universitet at tilrettelægge opkrævningen af deltagerbetaling fra visse udenlandske selvbetalende studerende.

2.6.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er regeringens opfattelse, at udenlandske studerende, der selv skal betale for deres universitetsuddannelse i Danmark, fremover skal opkræves en større del af den samlede deltagerbetaling i forbindelse med studiestart bl.a. med henblik på at understøtte, at de udenlandske studerende reelt har en intention om at gennemføre en universitetsuddannelse i Danmark.

Det foreslås på den baggrund at indsætte en ny bemyndigelsesbestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 9, hvorefter forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren vil skulle fastsætte nærmere regler for universitetets opkrævning af deltagerbetaling efter lovens § 19, stk. 2.

Det er hensigten, at det på bekendtgørelsesniveau vil blive

fastsat, at universiteterne i forbindelse med studiestart som minimum skal opkræve en del af den samlede deltagerbetaling for uddannelsen, der svarer til to semestre eller første studieår, og at der herefter vil kunne opkræves betaling pr. semester. Universiteterne vil imidlertid også kunne vælge at opkræve en større andel af den samlede deltagerbetaling ved studiestart.

Forslaget vil således indebære, at universiteterne vil få pligt til at opkræve deltagerbetaling, der mindst dækker de to første semestre eller det første studieår fra udenlandske selvbetalende studerende ved studiestart.

Forslaget vil ikke ændre ved, hvilke udenlandske studerende der skal opkræves deltagerbetaling. Der henvises til gennemgangen af gældende ret under pkt. 2.6.1.

Som hidtil vil deltagerbetaling for uddannelsen skulle fastsættes, så den mindst dækker omkostningerne, jf. universitetslovens § 26, stk. 2, jf. stk. 6.

Det er hensigten, at initiativet skal have virkning for personer, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, efter den 1. november 2026.

Det vil indebære, at ansøgere, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, i forbindelse med vinteroptaget 2026-27, ikke vil være omfattet af de regler om opkrævning af en vis del af deltagerbetalingen ved studiestart, der vil blive fastsat med henblik på at udmønte det foreslåede.

2.7. Afkortning af det 3-årige jobsøgningsophold for visse studerende fra tredjelande

2.7.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 18, at der kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse til en udlænding med henblik på, at denne kan søge beskæftigelse efter afslutning af en uddannelse, der har dannet grundlag for en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1-3 (studerende, ph.d.-studerende og erhvervskandidatstuderende), stk. 6 (uddannelsesstilladelse) eller stk. 7 (uddannelsesskift), samt efter opnåelse af dansk autorisation, der har dannet grundlag for en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 4 (autorisation som læge, tandlæge eller sygeplejerske) eller stk. 5 (autorisation for særligt efterspurgt sundhedspersoner).

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 19, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 18, herunder om adgangen til og varigheden af en sådan opholds- og arbejdstilladelse.

Bestemmelserne i udlændingelovens § 9 i, stk. 12 og 13 (nu stk. 18 og 19) blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 333 af 28. marts 2023. Det fremgår af bemærkningerne

til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 46, side 15-16, at det af aftale om styrket international rekruttering fremgår, at aftalepartierne er enige om at give et automatisk jobsøgningsophold på tre år til udlændinge, der afslutter en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse, og at jobsøgningsopholdet skal give adgang til at arbejde tre år efter endt uddannelse. Det fremgår endvidere, at det er hensigten at udvide den gældende bestemmelse i studieopholdslovens § 5, således at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse, fremadrettet vil blive meddelt et jobsøgningsophold på 3 år, og at det tilsvarende vil gælde udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet. Det fremgår ligeledes, at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne ændre gruppen af udlændinge, der kan meddeles et jobsøgningsophold, ligesom ministeren vil kunne ændre på jobsøgningsopholdets længde, og at udlændinge- og integrationsministeren i forbindelse med eventuelle fremtidige ændringer agter at inddrage de partier, der har stemt for lovforslaget.

Det følger af § 5, stk. 2, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 950 af 25. juni 2025 (studieopholdsbekendtgørelsen), at en udlænding, der meddeles eller er meddelt og fortsat har opholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 eller 3, med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse, kan meddeles opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold for højst 3 år efter udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. § 9 i, stk. 1 eller 2, med henblik på at søge beskæftigelse efter afslutning af uddannelsen.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, 2. pkt., at § 5, stk. 2, 1. pkt., tilsvarende finder anvendelse for en udlænding, der meddeles eller er meddelt og fortsat har opholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1 med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som afslutter deres uddannelse med en dansk uddannelsesgrad.

2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen finder, at det 3-årige jobsøgningsophold, som i dag gives til udlændinge, der afslutter en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse, samt til udlændinge som afslutter en af fælles-uddannelserne Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master med en dansk uddannelsesgrad, skal kortes ned til 1 år.

På den baggrund foreslås en mindre sproglig ændring af bestemmelsen i udlændingelovens § 9 i, stk. 18, med henblik på at kunne ændre lovbemærkningerne, således at det fremgår, at udenlandske studerende, der i dag meddeles et 3-årigt jobsøgningsophold efter udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk.

2, fremover vil blive meddelt et jobsøgningsophold på 1 år, og at udlændinge- og integrationsministeren fortsat vil kunne ændre gruppen af udlændinge, der kan meddeles et jobsøgningsophold, ligesom ministeren vil kunne ændre på jobsøgningsopholdets længde.

Det er hensigten at ændre de gældende bestemmelser i studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, således, at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse, samt udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, fremadrettet meddeles et jobsøgningsophold på 1 år.

Det bemærkes, at der ikke med forslaget lægges op til at ændre på adgangen til et 3-årigt jobsøgningsophold for udlændinge, som deltager i en ph.d.-uddannelse. En udlænding, der søger opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 2, som ph.d.-studerende, vil således fortsat få et jobsøgningsophold på 3 år med henblik på at kunne søge beskæftigelse efter afsluttet uddannelse.

Det bemærkes endvidere, at der kan være tilfælde, hvor EU-reglerne tilsiger, at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse her i landet, samt udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, fortsat skal kunne opnå et jobsøgningsophold på 3 år.

Det gælder for tyrkiske statsborgere, der agter at gøre brug af en økonomisk frihed, eller der allerede i Danmark er økonomisk aktive, og som derfor er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet. Disse udlændinge vil således uanset den foreslåede stramning i overensstemmelse med de gældende regler fortsat kunne få et jobsøgningsophold på 3 år.

Associeringsaftalekomplekset omfatter den aftale, som Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet indgik den 12. september 1963 for at styrke de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Tyrkiet, herunder gradvist at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, samt senere tillægsretsakter dertil, herunder tillægsprotokol af 23. november 1970, som trådte i kraft i forhold til Danmark den 1. januar 1973, hvor Danmark blev medlem af EF, og Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980, som blev vedtaget inden for rammerne af associeringsaftalen og trådte i kraft den 1. december 1980.

Det vil bero på en konkret og individuel vurdering, om en tyrkisk statsborger er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet. I så fald vil det 1-årige jobsøgningsophold skulle forlænges til 3 år. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil i forbindelse

med udstedelse af studieopholdstilladelser og det 1-årige jobsøgningsophold vejlede tyrkiske statsborgere herom.

Studieopholdsbekendtgørelsen vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

2.8. Afskæring af muligheden for at medbringe medfølgende familiemedlemmer for studerende fra tredjelande

2.8.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 1. pkt., at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding med henblik på uddannelse, hvis den pågældende er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet. Der kan endvidere efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige uddannelsesmæssige hensyn i øvrigt tilsiger det. Dette følger af § 9 i, stk. 1, 2. pkt.

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 2, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som deltager i en ph.d.-uddannelse her i landet, hvis 1) udlændingen er indskrevet på et dansk universitet og aflønnes af universitetet eller en virksomhed med tilknytning til udlændingens ph.d.-uddannelse, eller 2) udlændingen er indskrevet på et dansk universitet uden at være aflønnet af universitetet eller en virksomhed i Danmark.

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 3, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding med henblik på at gennemføre en erhvervskandidatuddannelse, der er tilrettelagt på deltid i medfør af universitetslovens § 4 b, stk. 1, hvis uddannelsesinstitutionen forinden har vurderet, at udlændingen opfylder kravet om at have en dokumenteret ansættelsesaftale med en offentlig eller privat arbejdsgiver om sideløbende relevant beskæftigelse på baggrund af en relevant bacheloruddannelse eller en anden relevant dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau.

De nærmere regler for meddelelse af studieopholdstilladelse er reguleret i studieopholdsbekendtgørelsen.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, med henblik på at deltage i en videregående uddannelse på en offentligt anerkendt uddannelsesinstitution kan gives, når uddannelsen er godkendt af en statslig myndighed, og 1) deltagelsen i uddannelsen er tilrettelagt af et ministerium eller den pågældende uddannelsesinstitution, eller 2) deltagelsen i uddannelsen er et led i en af udlændingen allerede påbegyndt videregående uddannelse i hjemlandet eller et andet land, hvor den pågældende har fast ophold.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, med henblik på at deltage i en videregående uddannelse, som ikke er godkendt af en statslig myndighed, men som udbydes på en statsligt godkendt uddannelsesinstitution under statsligt tilsyn, kan gives, når der foreligger en gyldig vejle-

dende udtalelse fra Danmarks Evalueringsinstitut om, at den pågældende uddannelse vurderes til at have et acceptabelt indholdsmæssigt kvalitetsniveau, og 1) deltagelsen i uddannelsen er tilrettelagt af den pågældende uddannelsesinstitution, eller 2) deltagelsen i uddannelsen er et led i en af udlændingen allerede påbegyndt videregående uddannelse i hjemlandet eller et andet land, hvor den pågældende har fast ophold.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 3, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 2, med henblik på at deltage i en ph.d.-uddannelse her i landet kan gives, når 1) udlændingen er indskrevet på et dansk universitet og aflønnes af universitetet eller en virksomhed med tilknytning til udlændingens ph.d.-uddannelse, eller 2) udlændingen er indskrevet på et dansk universitet uden at være aflønnet af universitetet eller en virksomhed i Danmark.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 3, med henblik på at gennemføre en erhvervskandidatuddannelse, der er tilrettelagt på deltid i medfør af universitetslovens § 4 b, stk. 1, kan gives, hvis uddannelsesinstitutionen forinden har vurderet, at udlændingen opfylder kravet om at have en dokumenteret ansættelsesaftale med en offentlig eller privat arbejdsgiver om sideløbende relevant beskæftigelse på baggrund af en relevant bacheloruddannelse eller en anden relevant dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 2, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, kan gives med henblik på deltagelse i et adgangsgivende kursus i forbindelse med en videregående uddannelse omfattet af bl.a. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 1, når 1) adgangskurset er specifikt knyttet til den videregående uddannelse, 2) udlændingen er optaget på den videregående uddannelse, som adgangskurset er knyttet til, 3) Uddannelses- og Forskningsministeriet (nu Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet) har fastsat, at deltagelse i kurset er et adgangskrav for at følge den videregående uddannelse, og 4) adgangskurset har en varighed af højst et år.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 3, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, kan gives med henblik på at deltage i et kursus på en folkehøjskole eller lignende.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 4, at opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, kan gives med henblik på at deltage i en ungdomsuddannelse eller grundskoleuddannelse.

Visse udenlandske studerende har i dag adgang til at få deres familier til Danmark efter udlændingelovens § 9 n samt studieopholdsbekendtgørelsens § 10.

Det følger således af udlændingelovens § 9 n, stk. 1, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i

forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1-5 (studerende, ph.d.-studerende, erhvervskandidatstuderende, udlændinge med autorisationsopholdstilladelse som læge, tandlæge eller sygeplejerske og udlændinge med autorisationsopholdstilladelse som særligt efterspurgt sundhedspersoner) eller stk. 18 (udlændinge på jobsøgningsophold), eller § 9 k, stk. 1, 1. pkt. (praktikanter), når hensynet til sidstnævnte udlændings ophold her i landet tilsiger det. Efter Styrelsen for International Rekruttering og Integrations praksis kan der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n til en ægtefælle eller fast samlever og hjemmeboende børn under 18 år.

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 10, stk. 1, at der kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse efter bl.a. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, 3 eller 4, eller § 2, jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 1-3. Det følger således modsætningsvis, at der ikke kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med en studieopholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, §§ 3 eller 4, jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 1.

En udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1, er fritaget for krav om arbejdstilladelse, jf. herved udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 8.

Udlændingelovens § 9 regulerer adgangen til ægtefællesammenføring og familiesammenføring med børn under 15 år til herboende danske statsborgere, andre nordiske statsborgere og udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 1 (konventionsstatus) eller 2 (beskyttelsesstatus), eller § 8 (kvoteflygtninge), eller som har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3 (midlertidig beskyttelsesstatus), i mere end de sidste 2 år. Endvidere kan der meddeles ægtefællesammenføring til udlændinge, der har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark i mere end de sidste 3 år, og familiesammenføring med børn til herboende udlændinge med tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold.

En række betingelser skal normalt være opfyldt, for at der kan meddeles familiesammenføring efter udlændingelovens § 9. I sager om ægtefællesammenføring skal begge parter være fyldt 24 år (24 års-reglen), jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1. Endvidere stilles der normalt krav om blandt andet økonomisk sikkerhedsstillelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 4, selvforsørgelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 5, passende bolig, jf. udlændingelovens § 9, stk. 6, og et integrationskrav, der indeholder betingelser om dansk kundskaber, uddannelse og beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 8.

Børn mellem 15 og 17 år kan alene meddeles opholdstilladelse, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til

familiens enhed og hensynet til barnets tarv, taler derfor, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Udlændingelovens § 9 suppleres således af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hvorefter der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor. Der kan i særlige tilfælde meddeles familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til personer, der ikke er omfattet af § 9, eller hvor betingelserne for familiesammenføring efter § 9 ikke er opfyldt, og dispensationsmulighederne i § 9 ikke kan finde anvendelse.

Der kan således i visse tilfælde undtages fra nogle af de almindelige familiesammenføringsbetingelser i udlændingelovens § 9. Der kan f.eks. meddeles ægtefællesammenføring i Danmark, uanset at parret ikke opfylder 24-årsreglen, hvis en herboende ægtefælle varetager en beskæftigelse, som er omfattet af positivlisten for personer med en videregående uddannelse, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 1. Dette beror på hensynet til at fastholde kvalificeret arbejdskraft i Danmark. Der henvises til Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 104 som fremsat, side 32 og 33, og Folketingstidende 2010-11 (1. samling), tillæg A, L 168 som fremsat, side 20.

2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er regeringens opfattelse, at der er behov for at dæmpe op for risikoen for, at opholdsreglerne på studieområdet udnyttes med henblik på at få adgang til det danske arbejdsmarked på lempeligere betingelser, end udlændingelovens erhvervsordninger giver mulighed for. Risikoen for omgåelse skal bl.a. ses i lyset af, at de nuværende regler giver ægtefæller og faste samlever ubegrænset mulighed for at arbejde, uden at der stilles krav til beskæftigelsen, hvilket gør studieopholdsordningen attraktiv for udlændinge, der ønsker at tage ophold med sin familie i Danmark.

Det foreslås på den baggrund at ændre bestemmelsen i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, således, at udlændinge, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, fremover ikke skal kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Dette gælder allerede i dag for udlændinge, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 2 (ikke statsligt godkendte uddannelser), § 3 (folkehøjskole eller lignende) og § 4 (ungdoms- og grundskoleuddannelser), jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 1. Disse udlændinge kan således ikke efter de gældende regler få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Forslaget indebærer, at udlændinge, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse, jf. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 (statsligt godkendte uddannelser), og § 2 (adgangsgivende kurser), jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 1. pkt., og udlændinge, der meddeles studieopholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 2. pkt., hvis ganske

særlige uddannelsesmæssige hensyn tilsiger det, fremadrettet heller ikke vil kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Det foreslås endvidere at ændre bestemmelsen i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, således, at udlændinge, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 3, fremover ikke skal kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Forslaget indebærer, at udlændinge, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse, jf. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 4 (erhvervskandidatuddannelser), jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 3, fremadrettet ikke vil kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Studieopholdsbekendtgørelsen vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Forslagene indebærer også, at en udenlandsk studerende, der er i jobsøgningsperioden, jf. herved udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. § 9 i, stk. 1 eller 3, fremadrettet ikke vil kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Det bemærkes, at fremadrettet vil de almindelige regler om familiesammenføring i udlændingelovens § 9, stk. 1, gælde for udenlandske studerende. Det indebærer blandt andet, at en udlænding, der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, først vil kunne opnå ægtefællesammenføring, når den pågældende har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste 3 år, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra e, og forudsat at de øvrige betingelser herfor er opfyldt, medmindre der foreligger sådanne ganske særlige grunde, at der vil kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Der ændres ikke med forslaget på ph.d.-studerendes mulighed for at medbringe medfølgende familiemedlemmer. En udlænding, der har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 2, som ph.d.-studerende, jf. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 3, vil således som i dag kunne ansøge om opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, indsættes et nyt 2. punktum, hvorefter der efter ansøgning skal kunne gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter § 9 i, når EU-reglerne tilsiger det.

Der kan således være tilfælde, hvor EU-reglerne tilsiger, at medfølgende familiemedlemmer til udenlandske studerende med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, fortsat skal kunne opnå opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1.

Det gælder for medfølgende familiemedlemmer til tyrkiske statsborgere, der agter at gøre brug af en økonomisk frihed,

eller der allerede i Danmark er økonomisk aktive, og som derfor er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet. Medfølgende familiemedlemmer til sådanne udlændinge vil således uanset den foreslåede stramning i overensstemmelse med de gældende regler kunne få opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, 2. pkt.

2.9. Adgang til ph.d.-uddannelse

2.9.1. Gældende ret

Efter universitetslovens § 3, stk. 1, 1. pkt., beslutter universiteterne, hvilke forskningsbaserede uddannelser de vil udbyde i Danmark inden for deres fagområder.

Universiteterne kan efter universitetslovens § 4, stk. 1, udbyde følgende forskningsbaserede heltidsuddannelser, som er selvstændige, afrundede uddannelsesforløb: Bacheloruddannelse på 180 ECTS-point, kandidatuddannelse på 75 eller 120 ECTS-point og ph.d.-uddannelse på 180 ECTS-point.

60 ECTS-point svarer til 1 års heltidsstudier, jf. universitetslovens § 4, stk. 2.

Grundstrukturen for universiteternes udbud af heltidsuddannelser med bacheloruddannelser på 180 ECTS-point, kandidatuddannelser på 120 ECTS-point og ph.d.-uddannelser på 180 ECTS-point, der niveaumæssigt bygger ovenpå hinanden, blev endeligt fastlagt med universitetsloven fra 2003, jf. lov nr. 403 af 28. maj 2003.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i universitetslovens § 4 fremgår det således, at bestemmelsen præciserer, at grundstrukturen med selvstændigt optag til tre-årige bacheloruddannelser, to-årige kandidatuddannelser og tre-årige forskeruddannelser fastholdes.

Endvidere fremgår det bl.a. af bemærkningerne, at adgang til ph.d.-uddannelsen niveaumæssigt skal baseres på et gennemført kandidatstudium eller tilsvarende. Der henvises til Folketingstidende 2002-03, tillæg A, L 125 som fremsat, side 2819 og 2820.

Med lov nr. 754 af 20. juni 2025 er der som noget nyt etableret hjemmel til, at universiteterne – ud over kandidatuddannelser på 120 ECTS-point – kan udbyde kandidatuddannelser på 75 ECTS-point (svarende til 1½ studieår).

Det fremgår af bemærkningerne til ændringsloven, at som overbygning på en bacheloruddannelse vil en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point være forskningsbaseret og indplaceret på niveau 7 i kvalifikationsrammen for videregående uddannelse, dvs. samme niveau som en kandidatuddannelse på 120 ECTS-point. Der henvises til Folketingstidende 2024-25, Tillæg A, L 172 som fremsat, side 10.

Kvalifikationsrammen for videregående uddannelse, der er tilgængelig på Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets hjemmeside, omfatter det ordinære ud-

dannelsessystem og videreuddannelsessystemet for voksne. Kvalifikationsrammen er knyttet til den overordnede europæiske kvalifikationsramme, som er udviklet inden for Bologna-processen, der er et mellemstatsligt europæisk samarbejde om at skabe et fælles rum for videregående uddannelser i Europa, jf. Bologna-deklarationen. For hver af gradstyperne, herunder f.eks. bachelor- og kandidatgraden, giver kvalifikationsrammen en generel beskrivelse af kravene til viden og forståelse, færdigheder og kompetencer. I henhold til den danske kvalifikationsramme for de videregående uddannelser er bacheloruddannelsen indplaceret på niveau 6, kandidatuddannelsen på niveau 7 og ph.d.-uddannelsen på niveau 8.

Ministeren fastsætter efter bemyndigelsesbestemmelsen i universitetslovens § 8, stk. 1, generelle regler om uddannelse.

Der er med hjemmel i bl.a. denne bestemmelse udstedt bekendtgørelse nr. 1119 af 19. september 2025 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser. Det følger af denne bekendtgørelses § 10, stk. 2, nr. 3, at et af formålene med kandidatuddannelser er at kvalificere den studerende til videreuddannelse, herunder til ph.d.-uddannelsen.

Der er endvidere udstedt bekendtgørelse nr. 1124 af 19. september 2025 om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne og visse videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner (herefter ph.d.-bekendtgørelsen).

Det fremgår af ph.d.-bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at ph.d.-uddannelsen er en forskeruddannelse, der på internationalt niveau kvalificerer den ph.d.-studerende til selvstændigt at varetage forsknings-, udviklings- og undervisningsopgaver i den private og offentlige sektor, hvor der forudsættes et bredt kendskab til forskning.

Det er fastsat i ph.d.-bekendtgørelsens § 5, at adgang til ph.d.-uddannelsen niveaumæssigt skal baseres på en kandidatuddannelse.

Efter bekendtgørelsens § 6 afgør institutionen, hvem der kan optages som ph.d.-studerende. Det skal fremgå af institutions regler, hvilke kriterier institutionen lægger til grund for optagelsen.

Ph.d.-studerende, som får bevilget stipendium til gennemførelse af ph.d.-uddannelsen ved et universitet, ansættes som ph.d.-stipendiater i henhold til overenskomsten for akademikere i staten. Der henvises til protokollat om ph.d.-stipendiater i bilag 5 til cirkulære nr. 9333 af 11. april 2025 om overenskomst for akademikere i staten.

2.9.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I forlængelse af aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark, som den tidligere regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk

Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik den 27. juni 2023, blev der i august 2023 nedsat et kandidatudvalg, som skulle bidrage til at videreudvikle og implementere reformen ved bl.a. at udforme det nye kandidatuddannelseslandskab. Udvalget havde bl.a. til opgave at overveje muligheder for forskerspor for dimittender fra kandidatuddannelser på 75 ECTS-point.

Det fremgår af Kandidatudvalgets afrapportering »Fremtidens kandidatlandskab« fra november 2024, at udvalget finder det afgørende, at der ikke opstår blindgyder for dimittender fra kandidatuddannelser på 75 ECTS-point, der ønsker at forfølge en forskerkarriere. Samtidig finder udvalget det væsentligt, at der tages hensyn til forskningsområder, hvor der ikke længere vil være udbudt kandidatuddannelser på 120 ECTS-point.

Kandidatudvalget anbefaler, at dimittender fra kandidatuddannelser på 75 ECTS-point får mulighed for at gennemføre et såkaldt forforløb på 45 ECTS-point i starten af deres ph.d.-uddannelse, hvor den ph.d.-studerende er i beskæftigelse og modtager løn.

Dele af udvalget anbefaler, at kandidatuddannelser på 75 ECTS-point bliver direkte adgangsgivende til en ph.d.-uddannelse, sådan at universiteterne får mulighed for at optage dimittender fra både kandidatuddannelser på 75 ECTS-point og internationale ansøgere fra 1-årige kandidatuddannelser direkte i forlængelse af deres kandidatuddannelse. Dog således, at det som hidtil vil være det enkelte universitet, der afgør, hvilken ansøger der er bedst kvalificeret. Efter udvalgets afrapportering har universiteterne i brev af 7. oktober 2025 tilsluttet sig ovenstående, sådan at dimittender fra kandidatuddannelser på 75 ECTS-point også skal have mulighed for direkte adgang til en ph.d.-uddannelse.

Lovforslagets § 1, nr. 4, har på den baggrund til formål at følge op på Kandidatudvalgets anbefalinger og samtidigt skabe klare retlige rammer for adgangen til ph.d.-uddannelse efter udvidelsen af den eksisterende universitetsuddannelsesstruktur med kandidatuddannelser på 75 ECTS-point.

Det foreslås at indsætte en ny bemyndigelsesbestemmelse i universitetslovens § 8, stk. 8, hvorefter ministeren vil kunne fastsætte nærmere regler for adgang til ph.d.-uddannelse, herunder at universitetet skal kunne udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point.

Det er bl.a. hensigten, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler i ph.d.-bekendtgørelsen om, at kandidatuddannelser på 75 ECTS-point eller derover vil være direkte adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen. Dermed vil personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på f.eks. 75 ECTS-point, få adgang til ph.d.-uddannelsen på lige fod med personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på 120 ECTS-point.

Det vil som hidtil være op til det enkelte universitet at

afgøre, hvilke ansøgere der optages på ph.d.-uddannelsen på grundlag af de kriterier, som universitetet lægger til grund for optagelsen.

Der lægges med forslaget bl.a. vægt på, at kandidatuddannelser på henholdsvis 75 og 120 ECTS-point begge er forskningsbaserede og er indplaceret på samme niveau i kvalifikationsrammen for videregående uddannelse (niveau 7). Der henvises til redegørelsen om kvalifikationsrammen under pkt. 2.8.1.

Det er endvidere hensigten med det foreslåede, at der vil blive fastsat nærmere regler i ph.d.-bekendtgørelsen om, at universiteterne kan udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point for personer, der optages på en ph.d.-uddannelse på grundlag af en kandidatuddannelse på mindre end 120-point.

Der vil være tale om en mulighed, som det enkelte universitet kan vælge at gøre brug af som en indgang til ph.d.-uddannelse, hvis det vurderes, at der er behov for at udbygge de forskningsrelevante kompetencer hos dimittender fra kandidatuddannelser på under 120 ECTS-point, f.eks. 75 ECTS-point.

Det forskningsforberedende forløb forventes fortrinsvist at være relevant for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point. Med lovforslaget lægges der dog op til fleksibilitet i forhold til personer, der har gennemført en kandidatuddannelse med en anden normering. Det vil eksempelvis kunne være relevant, hvis der i særlige tilfælde bliver udviklet erhvervskandidatuddannelser med en anden normering, f.eks. på 90 ECTS-point, efter universitetslovens § 4 b, stk. 1, nr. 2.

Forberedelsesforløbet vil ikke udgøre et selvstændigt uddannelsesforløb, men forventes at skulle bestå af kurser med læringsmål, der har fokus på forskningsrelevante kompetencer.

Det er som udgangspunkt hensigten, at kvalificerede studerende vil blive optaget på et sammenhængende ph.d.-forløb, der består af det forberedende forløb på op til 45 ECTS-point og selve ph.d.-uddannelsen på 180 ECTS-point, og at de under hele forløbet ansættes på universitetet. Det vil dog også være muligt at gennemføre et forskningsforberedende forløb med ansættelse uden for universitetet.

Løn- og ansættelsesvilkår i forbindelse med det forberedende forløb vil skulle aftales mellem arbejdsmarkedets parter.

Når de studerende har gennemgået forberedelsesforløbet, og forløbet er godkendt af universitetet, vil de kunne påbegyn- de ph.d.-uddannelsen.

Det forventes fastsat i ph.d.-bekendtgørelsen, at universitetet vil skulle udfærdige et tillægsbevis til den studerende for gennemført forskningsforberedende forløb, men at det forberedende forløb ikke vil skulle fremgå af ph.d.-beviset.

Det forventes desuden fastsat, at universiteter, der ønsker at tilbyde forskningsforberedende forløb, vil skulle fastsætte interne regler om det samlede ph.d.-forløb, herunder bl.a. om det nærmere indhold af det forskningsforberedende forløb og om optagelse på og tilrettelæggelse af forløbet.

Det foreslåede forberedende forløb vil være én af flere veje til en ph.d.-uddannelse, da der med dette lovforslag samtidigt lægges op til, at også kandidatuddannelser på 75 ECTS-point eller derover skal være direkte adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen.

2.10. Specialpædagogisk støtte til studerende på erhvervskandidatuddannelser

2.10.1. Gældende ret

Lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1507 af 7. december 2022 (herefter SPS-loven) har til formål at sikre, at studerende med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, der er optaget på en videregående uddannelse eller et adgangskursus til visse videregående uddannelser, uanset funktionsnedsættelse, kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre studerende. Der henvises til SPS-lovens § 1, stk. 1.

Lovens § 2, stk. 1, fastlægger tre generelle betingelser for at modtage specialpædagogisk støtte (herefter SPS). Efter bestemmelsen kan en studerende efter ansøgning få SPS, når vedkommende 1) på grund af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for støtte for at kunne gennemføre uddannelsen, jf. § 3, 2) er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, hvortil der kan ydes støtte, jf. § 4, og 3) har dansk statsborgerskab, efter international overenskomst har ret til støtte på lige fod med danske statsborgere eller i støttemæssig henseende ved uddannelse i Danmark ligestilles med dansk statsborgere efter forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministerens bestemmelse.

Efter lovens § 3, stk. 1, kan SPS ydes i flere støtteformer.

Der er med hjemmel i lovens § 3, stk. 2, fastsat nærmere regler om støtteformer i bekendtgørelse nr. 1005 af 23. juni 2022 om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelse (SPS-bekendtgørelsen).

Det følger af bekendtgørelsens § 5, at SPS kan ydes i en eller flere støtteformer inden for følgende grupper: 1) Rådgivning og vejledning om funktionsnedsættelsens betydning for gennemførelse af uddannelsen, 2) hjælpemidler og instruktion i brugen heraf, 3) sekretærhjælp og praktisk hjælp, 4) tegnsprogstolkning og skrivetolkning, 5) særligt udformede undervisningsmaterialer og 6) støttetimer med henblik på kompensation for funktionsnedsættelsen.

Administrationen af SPS-ordningen er delegeret til Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (STUK), der er en styrelse under Undervisningsministeriet. Dette følger af § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 659 af 19. juni 2014 om delegation af uddannelses- og forskningsministerens beføjelser

i lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1085 af 24. juni 2022. Tilsynet med administrationen af SPS-ordningen varetages af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, som er en styrelse under Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet.

Ordningen fungerer på den måde, at studerende på videregående uddannelser drøfter støttebehov med de SPS-ansvarlige på institutionerne. Det er herefter den SPS-ansvarlige, som indsender ansøgning om støtte på vegne af den studerende til STUK. STUK træffer herefter afgørelse, om der kan ydes støtte. Afhængig af den konkrete støttetype, bliver støtten enten tildelt for et semester ad gangen, eller til udgangen af den måned, hvor uddannelsen slutter.

Lovens § 4, stk. 1, fastlægger hvilke uddannelser, hvortil der kan gives støtte. Specialpædagogisk støtte kan ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på eller gennemgår 1) offentligt anerkendt videregående uddannelse indtil kandidatgrad, som hører under Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet eller Undervisningsministeriet, og som berettiger til statens uddannelsesstøtte, herunder obligatoriske praktikperioder i disse uddannelser, selv om de ikke berettiger til statens uddannelsesstøtte, 2) teoretisk og praktisk pædagogikum, 3) uddannelse i udlandet, som af en dansk uddannelsesinstitution er godkendt som led i en uddannelse, der er omfattet af nr. 1, og som den uddannelsessøgende er i gang med, 4) uddannelse i udlandet, som ikke er omfattet af nr. 3, men som kan ydes statens uddannelsesstøtte til, og 5) adgangskurser til visse videregående uddannelser.

Efter § 4, stk. 2, kan uddannelses- og forskningsministeren (nu forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren) efter anmodning fra en anden minister bestemme, at videregående uddannelser, der henhører under vedkommende minister, henføres til loven.

Det følger af universitetslovens § 4 b, stk. 1, at universitetet som erhvervskandidatuddannelse tilrettelagt på deltid for personer i sideløbende beskæftigelse kan udbyde en kandidatuddannelse efter lovens § 4, stk. 1, nr. 2, og en erhvervskandidatuddannelse som et selvstændigt, afrundet uddannelsesforløb på 75 eller 120 ECTS-point og i særlige tilfælde med en anden normering.

Efter § 4 b, stk. 2, kan en erhvervskandidatuddannelse efter stk. 1 udbydes sådan, at den studerende gennemfører op til 60 ECTS-point tilrettelagt på heltid, jf. lovens § 4, stk. 2, og derefter gennemfører den resterende del af uddannelsen tilrettelagt på deltid med sideløbende beskæftigelse.

Bekendtgørelse nr. 1119 af 19. september 2025 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser (uddannelsesbekendtgørelsen) finder blandt andet anvendelse for universiteternes udbud af erhvervskandidatuddannelser, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Det følger af bekendtgørelsens § 27, stk. 1, at en erhvervs-

kandidatuddannelse er en kandidatuddannelse tilrettelagt på deltid for personer i sideløbende beskæftigelse. Universitet kan tilrettelægge uddannelsen således, at der veksles mellem perioder med fuld beskæftigelse og perioder med uddannelse på fuld tid. Beskæftigelseskravets ugentlige timetal skal dog fortsat været opfyldt inden for en halv- eller helårsnorm, jf. stk. 2.

2.10.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med 3. forligstillæg af 19. december 2024 til aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark fra juni 2023 blev forligspartierne enige om en ambition om, at 20 pct. af de kandidatstuderende i 2032 skal optages på en erhvervskandidatuddannelse, herunder fleksible erhvervskandidatuddannelser, såkaldte 1+2-erhvervskandidatuddannelser og øvrige kombinationsuddannelser.

Det er vurderingen, at hvis der ikke gives adgang til SPS til studerende på erhvervskandidatuddannelserne, vil en realisering af de politiske ambitioner således indebære, at op mod en femtedel af de kandidatstuderende på sigt ikke vil have adgang til SPS.

Det foreslås på den baggrund at indsætte et nyt nr. 6 i SPS-lovens § 4, stk. 1, hvorefter specialpædagogisk støtte kan ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår erhvervskandidatuddannelse, der udbydes efter universitetslovens § 4 b, stk. 1.

Med forslaget vil studerende, som er indskrevet på og gennemgår en erhvervskandidatuddannelse tilrettelagt på deltid med sideløbende beskæftigelse og uden ret til SU, kunne modtage SPS i forbindelse med deres uddannelse.

Forslaget vil således indebære, at studerende, der opfylder de øvrige relevante betingelser i SPS-loven, jf. bl.a. lovens § 2, stk. 1, nr. 1-3, herunder har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, vil kunne modtage SPS til erhvervskandidatuddannelse, men kun til uddannelsen. Der vil således ikke efter reglerne i SPS-loven være adgang til at modtage SPS til sideløbende beskæftigelse i forbindelse med en erhvervskandidatuddannelse.

Der vil kunne søges om compensation til den sideløbende beskæftigelse i henhold til lov om compensation til handicappede i erhverv m.v.

Uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår erhvervskandidatuddannelse, der udbydes efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, hvor første del af uddannelsen gennemføres på heltid med SU og den resterende del på deltid uden SU (1+2-erhvervskandidatuddannelser m.v.), vil have ret til SPS efter SPS-lovens § 4, stk. 1, nr. 1, da disse uddannelsesforløb vil være SU-berettigende efter reglerne i SU-loven.

Det foreslåede vil derudover bl.a. indebære, at studerende på erhvervskandidatuddannelser vil kunne ydes SPS inden for en eller flere af de støtteformer, der følger af SPS-be-

kendtgørelsens § 5, herunder f.eks. rådgivning og vejledning om funktionsnedsættelsens betydning for gennemførelse af uddannelsen og hjælpemidler og instruktion i brugen heraf.

2.11. Fremrykning af ikrafttrædelsestidspunktet for adgang til SU til den del af erhvervskandidatuddannelser, der gennemføres som heltidsstudier

2.11.1. Gældende ret

Ved lov nr. 754 af 20. juni 2025 er der i universitetslovens § 4 b, stk. 2, som noget nyt fastsat hjemmel til, at universiteterne kan udbyde erhvervskandidatuddannelse efter lovens § 4 b, stk. 1, sådan, at den studerende gennemfører op til 60 ECTS-point af uddannelsen på heltid og derefter gennemfører den resterende del af uddannelsen på deltid med sideløbende beskæftigelse, jf. lovens § 1, nr. 8.

I sammenhæng med denne bestemmelse er der i ændringslovens § 5 foretaget ændringer af SU-loven, herunder af SU-lovens § 5, stk. 2, hvorefter der vil kunne fastsættes regler, hvorefter der kan gives SU under den del af en erhvervskandidatuddannelse efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, der gennemføres som heltidsuddannelse.

Derudover er SU-lovens § 24, stk. 3, blevet ændret, således at det højeste fribeløb vil skulle gælde i måneder med deltidsstudier og med sideløbende lønnet beskæftigelse. Efter SU-lovens § 24, stk. 3, udgør det højeste fribeløb 45.420 kr. i 2026-niveau.

De nævnte ændringer i universitetsloven og SU-loven, som er gennemført ved lov nr. 754 af 20. juni 2025, indebærer samlet set, at universiteterne vil få mulighed for at udbyde erhvervskandidatuddannelser som kombinationsuddannelser, hvor den første del af uddannelsen gennemføres som heltidsstudier med mulighed for SU, og den resterende del af uddannelsen tilrettelægges som deltidsstudier med sideløbende relevant beskæftigelse uden adgang til SU.

Det følger af ikrafttrædelsesbestemmelserne i lov nr. 754 af 20. juni 2025, at loven træder i kraft den 1. juli 2025, jf. § 6, stk. 1, mens lovens § 5 dog først skal træde i kraft den 1. juli 2028, jf. § 6, stk. 2.

Det senere ikrafttrædelsestidspunkt for de ændringer af SU-loven, der følger af ændringslovens § 5, har baggrund i, at det følger af den politiske aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark fra juni 2023, at det er ambitionen, at 10 pct. af de kandidatstuderende i 2028 skal optages på en erhvervskandidatuddannelse.

2.11.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der har bl.a. fra flere universiteter været efterspørgsel efter at kunne udbyde erhvervskandidatuddannelser som kombinationsuddannelser med adgang til SU under den del af uddannelsen, der gennemføres som heltidsuddannelse, før den 1. juli 2028.

Men henblik på at kunne imødekomme denne efterspørgsel foreslås det, at ikrafttrædelsestidspunktet for § 5 i lov nr. 754 af 20. juni 2025 ændres fra den 1. juli 2028 til den 1. januar 2027.

Det foreslåede vil således indebære, at studerende efter de almindelige regler i SU-loven efter ansøgning vil kunne få SU til den del af en erhvervskandidatuddannelse efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, der gennemføres som heltidsuddannelse allerede fra den 1. januar 2027.

Det foreslåede vil desuden indebære, at det fra den 1. januar 2027 vil være det højeste fribeløb på 45.420 kr. (2026-niveau), jf. SU-lovens § 24, stk. 3, der gælder i de måneder, hvor den uddannelsessøgende som led i en erhvervskandidatuddannelse udbudt efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, gennemfører uddannelsen med deltidsstudier og sideløbende lønnet beskæftigelse.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets dele om initiativer på Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets område vedrørende visse udenlandske studerende vil ikke medføre øgede udgifter for staten. Der kan blive behov for omprioritering af midler og årsværk i Uddannelses- og Forskningsstyrelsen eller på universiteterne med henblik på håndtering af de konkrete initiativer.

Lovforslagets del om adgang til SPS for studerende på erhvervskandidatuddannelser skønnes at medføre øgede udgifter for staten på 0,4 mio. kr. i 2026 og 1,7 mio. kr. årligt fra 2027 og frem. Udgifterne finansieres med midler fra henholdsvis kvalitetspuljen i bevillingssystemet for videregående uddannelser på Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets område og fra økonomien bag aftale om en reform af universitetsuddannelserne i Danmark.

Lovforslagets del om fremrykning af muligheden for at modtage SU på heltidsdelen af erhvervskandidatuddannelser, der udbydes som kombinationsuddannelser, fra 2028 til 2027 vurderes alt andet lige at medføre mindreudgifter til SU og højere strukturel beskæftigelse.

Den positive provenu- og arbejdsudbudsvirkning vil dog ikke kunne indregnes på forhånd, da der er betydelig usikkerhed forbundet med, om (og i hvilket omfang) kombinationsuddannelserne oprettes allerede fra 2027, ligesom der ikke foreligger grundlag til at skønne over aktiviteten på kombinationsuddannelserne, såfremt de oprettes allerede fra 2027.

Forslaget om opkrævning af gebyr for behandling af ansøgninger om optagelse og opkrævning af en større deltagerbetaling ved studiestart fra visse udenlandske ansøgere vurderes i mindre omfang at kunne skabe behov for it-udvikling og systemtilpasning på universiteterne.

Forslaget om opkrævning af gebyr for behandling af ansøg-

ninger om optagelse fra visse udenlandske ansøgere vurderes i mindre omfang at kunne bidrage til at forenkle universiteternes administration, da der ikke længere vil skulle ske tilbagebetaling af depositum til selvbetalende, udenlandske studerende, der optages på en universitetsuddannelse.

Lovforslaget forventes samlet set at medføre et fald i antallet af ansøgninger til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, hvilket er udgiftsneutralt for staten, da ansøgningerne er gebyrfinansierede.

Det bemærkes, at lovforslaget har til formål at lukke for utilsigtet anvendelse af studieopholdsreglerne. Det er regeringens holdning, at studieophold ikke må kunne anvendes til arbejdsmigration. Denne del af lovforslaget skønnes at have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget skønnes at medføre mindreindtægter fra reduceret arbejdsudbud på henholdsvis 25 mio. kr. i 2026, 50 mio. kr. i 2027, 75 mio. kr. i 2028 og 100 mio. kr. fra 2029 og frem (2026-niveau). Samtidig er skønnet for virkningen på væksten i det demografiske træk på offentlige forbrugsudgifter -50 mio. kr. i 2027, -75 mio. kr. i 2028 og -100 mio. kr. fra 2029 og frem (2026-niveau). De økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af, at der er en klar formodning om, at studieophold benyttes til arbejdsmigration, hvilket er i strid med reglerens formål, og at denne anvendelse har medført øget beskæftigelse.

Der vurderes ikke at være økonomiske konsekvenser eller implementeringsmæssige konsekvenser af lovforslaget for kommuner og regioner.

Lovforslaget vurderes at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning, da forslaget bl.a. understøtter genbrug af eksisterende it-infrastruktur, jf. herved princip 6 for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil medføre, at visse udenlandske ansøgere skal betale et gebyr i forbindelse med ansøgning om optagelse på en universitetsuddannelse, og at visse udenlandske studerende vil blive opkrævet en del af deltagerbetalingen for uddannelsen ved studiestart, der vil svare til to semestre eller første studieår.

Forslaget om adgang til SPS for studerende på erhvervskandidatuddannelser vurderes at medføre positive konsekvenser for studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der optages på en erhvervskandidatuddannelse, da forslaget vil medvirke til, at disse studerende, uanset funktionsnedsættelsen, kan gennemføre deres uddannelse på lige fod med andre studerende.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter. Lovforslagets elementer om initiativer vedrørende visse udenlandske studerende vil omfatte udenlandske ansøgere og studerende fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske ansøgere og studerende.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Der er tale om en genfremsættelse af lovforslag nr. L 121 (2025-26 (1. samling)), som blev fremsat for Folketinget den 25. februar 2026, men som bortfaldt som følge af folketingsvalget den 24. marts 2026.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 27. november 2025 til den 6. januar 2026 (40 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne, Akkrediteringsrådet, Amnesty NU, Amnesty International, Arkitektskolen Aarhus, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, CFU, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureauforening, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Flygtningehjælps Ungdom, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk PEN, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Handicaporganisationer (Dansk Blinde-

samfund), Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer – FSR, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Designskolen Kolding, Det Centrale Handicapråd, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, Det Nationale Integrationsråd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Djøf, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Syddjylland, EVA – Danmarks Evalueringsinstitut, Fagligt Fælles Forbund – 3F, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Folkeskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Danske Revisorer, Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes landsstyre, HK/Stat, GLS-A, Håndværksrådet, Indvandrermedicinsk klinik – Odense Universitetshospital, Indvandrer-rådgivningen, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Menneskerettigheder, International Community, Erhverv Aarhus, IT-Universitetet i København, Kirkernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed, Københavns Byret, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen af kvindekrisecentre, Ledernes Hovedorganisation, Lif, Maritime uddannelser, Mellemløbeligt Samvirke, Naalakkersuisut i Grønland, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed, PROSA – Forbundet af it-professionelle, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Refugees Welcome, Retspolitisk forening, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Røde Kors, SOS Racisme, SMVdanmark, Studievalg Danmark, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Syddansk Universitet, Teknisk Landsforbund, Trykkefrihedsselskabet, Udlændingenævnet, Work-live-stay southern Denmark, Ægteskab uden grænser, Eldresagen, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Virkningen på væksten i det demografiske træk på offentlige forbrugsudgifter som følge af lovforslagets del om studieopholdsregler skønnes at være -50 mio. kr. i 2027, -75 mio. kr. i 2028 og -100 mio. kr. fra 2029 og frem (2026-niveau).	Lovforslagets del om adgang til SPS for studerende på erhvervskandidatuddannelser skønnes at medføre øgede udgifter for staten på 0,4 mio. kr. i 2026 og 1,7 mio. kr. årligt fra 2027 og frem. Lovforslagets del om studieopholdsregler skønnes at medføre mindreindtægter

		fra reduceret arbejdsudbud på henholdsvis 25 mio. kr. i 2026, 50 mio. kr. i 2027, 75 mio. kr. i 2028 og 100 mio. kr. fra 2029 og frem (2026-niveau).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om opkrævning af gebyr for behandling af ansøgninger om optagelse fra visse udenlandske ansøgere forventes i mindre omfang at kunne bidrage til at forenkle universiteternes administration, da der ikke længere vil skulle ske tilbagebetaling af depositum til studerende, der optages på en universitetsuddannelse.	Forslaget om opkrævning af gebyr for behandling af ansøgninger om optagelse og opkrævning af større deltagerbetaling ved studiestart fra visse udenlandske ansøgere vurderes i mindre omfang at kunne skabe behov for it-udvikling og systemtilpasning på universiteterne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget om adgang til SPS for studerende på erhvervskandidatuddannelser vurderes at medføre positive konsekvenser for studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der optages på en erhvervskandidatuddannelse, da forslaget vil medvirke til, at disse studerende, uanset funktionsnedsættelsen, kan gennemføre deres uddannelse på lige fod med andre studerende.	Lovforslaget vil medføre, at visse udenlandske ansøgere skal betale et gebyr i forbindelse med ansøgning om optagelse på en universitetsuddannelse, og at visse udenlandske studerende vil blive opkrævet en del af deltagerbetalingen for uddannelsen ved studiestart, der vil svare til to semestre eller første studieår.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter. Lovforslagets elementer om initiativer vedrørende visse udenlandske studerende vil omfatte udenlandske ansøgere og studerende fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske ansøgere og studerende.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Universitetsloven indeholder ikke bestemmelser om verifikation af dokumenter m.v. ved optagelsen af studerende. For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til lovforslagets pkt. 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 8, stk. 1, 2. pkt., efter »adgangsprøver

og karakterkrav« indsættes », og ministeren kan herudover fastsætte regler om, at universitetet kan beslutte kun at træffe afgørelse for visse udenlandske ansøgere på baggrund af eksternt verificerede dokumenter«.

Det vil således følge af bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte regler om, at universitetet kan beslutte kun at træffe afgørelse for visse udenlandske ansøgere på baggrund af eksternt verificerede dokumenter.

Ved visse udenlandske ansøgere forstås udenlandske ansøgere fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske ansøgere.

Det er hensigten, at initiativet vil skulle omfatte ansøgere, der selv skal betale for uddannelsen, og som vil have behov for en studieopholdstilladelse efter udlændingeloven for at kunne gennemføre en universitetsuddannelse i Danmark.

Det er endvidere hensigten med det foreslåede at fastsætte regler, der vil indebære, at universiteterne kan beslutte, at der først træffes endelig afgørelse om tildeling af studieplads for de nævnte ansøgere, når de dokumenter, der har til formål at dokumentere ansøgerens adgangsgrundlag, er eksternt verificeret.

Med det foreslåede vil der således kunne fastsættes regler om, at universitetet kan beslutte kun at træffe afgørelse for visse udenlandske ansøgere på baggrund af eksternt verificerede dokumenter. Universitetet vil f.eks. kunne træffe sin beslutning om verifikation på baggrund af erfaringer med ansøgninger fra personer med en uddannelsesbaggrund fra lande, hvor eksamensbeviser m.v. har en uensartet karakter og et indhold, der adskiller sig fra lande inden for Bologna-samarbejdet. Der kan også være tale om andre forhold, der gør det sværere for danske universiteter at vurdere validiteten af eksamensbeviser og andre dokumenter fra ansøgere fra tredjelande.

Universitetet vil kunne beslutte, om og i hvilket omfang initiativet skal finde anvendelse. Det indebærer, at universitetet vil kunne beslutte, om initiativet kun skal finde anvendelse for en afgrænset del af de omhandlede ansøgere. Det forudsættes i denne forbindelse, at universitetets beslutninger træffes på baggrund af en saglig vurdering.

Det foreslåede initiativ vil dermed supplere det almindelige forvaltningsretlige undersøgelsesprincip (officialmaksimen) og således udvide den øvre grænse for universitetets ret til at søge sagen, dvs. ansøgningen om optagelse, oplyst.

Ekstern verifikation vil indebære en bekræftelse af dokumenternes ægthed fra en relevant tredjepart. Det kan f.eks. være en bekræftelse fra den bevisudstedende uddannelsesinstitution, en national myndighed eller en verifikationstjeneste. En verifikationstjeneste kan i denne forbindelse være både en privat virksomhed eller en offentlig instans fra Danmark eller fra udlandet.

Det foreslåede vil dermed kunne indebære, at for de ansøgere, som vil være omfattet af universitetets beslutning om verifikation, vil universitet alene give et betinget tilbud om en studieplads, inden der foreligger en bekræftelse af dokumenternes ægthed fra en relevant tredjepart.

Det forudsættes, at universitetet i god tid informerer ansøgere, så de kan indstille sig på et krav om verifikation.

Det forventes, at der fastsættes regler om initiativet i adgangsbekendtgørelserne og evt. andre bekendtgørelser.

Til nr. 2

Efter universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætter ministeren

generelle regler om bl.a. prøver, eksaminer og censur, om adgang til og optagelse på uddannelse. Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af adgangsprøver og karakterkrav.

Der er fastsat regler om studiestartsprøve for bacheloruddannelser og erhvervskandidatuddannelser i bekendtgørelse nr. 1121 af 19. september 2025 om eksamener og prøver ved universitetsuddannelser (betegnet eksamensbekendtgørelsen). Efter eksamensbekendtgørelsens § 28, stk. 1, har studiestartsprøven til formål at klarlægge, om den studerende reelt har påbegyndt uddannelsen. Der er ikke fastsat regler om studiestartsprøve på kandidatuddannelser. For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til lovforslagets pkt. 2.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der efter 2. pkt. i § 8, stk. 1, som et nyt punktum indsættes, at ministeren fastsætter regler om særlig studiestartsprøve for visse udenlandske studerende.

Ved visse udenlandske studerende forstås udenlandske studerende fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske studerende.

Det er hensigten, at det foreslåede initiativ skal omfatte selvbetalende studerende, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingeloven, men den nærmere afgrænsning heraf vil kunne blive justeret på baggrund af erfaringerne hermed.

Selvbetalende studerende er studerende fra tredjelande, der efter gældende ret opkræves fuld deltagerbetaling.

Med det foreslåede vil der således kunne fastsættes regler om særlig studiestartsprøve for visse udenlandske studerende. Det er hensigten, at der med den foreslåede ændring vil blive fastsat regler om, at universitet vil kunne stille krav om, at selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, skal gennemføre og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på den kandidatuddannelse, de er optaget på.

Udover at prøven har til formål at dokumentere, at den studerende faktisk har påbegyndt uddannelsen, lægges der op til, at prøven også skal kunne indeholde elementer, der har til formål at dokumentere, at den studerende reelt har de sprogkundskaber, som blev lagt til grund i forbindelse med optagelsen.

Med sprogkundskaber forstås som udgangspunkt færdigheder inden for det engelske sprog, men efter omstændighederne vil der også kunne indgå elementer i prøven med andre sprog, hvis dette vurderes at være fagligt relevant.

Det er således hensigten, at der med den foreslåede ændring af universitetslovens § 8, stk. 1, vil blive fastsat regler om, at der i en studiestartsprøve på kandidatuddannelser vil kunne indgå elementer, der har til formål at teste og efterprøve, om selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholds-

tilladelse efter udlændingeloven, i relevant omfang har de nødvendige sprogkundskaber, som blev lagt til grund i forbindelse med optagelsen.

Hvis den studerende ikke består studiestartsprøven, vil det være op til universitets interne regler, hvorvidt vedkommende får mulighed for en omprøve.

Hvis de interne regler ikke giver mulighed for omprøve, eller hvis omprøven heller ikke bliver bestået, vil det foreslåede indebære, at den studerende efter de gældende regler udskrives. De nærmere konsekvenser heraf vil følge af udlændingeloven.

Det forventes, at der fastsættes regler om initiativet i eksamensbekendtgørelsen og evt. andre bekendtgørelser, og at reglerne vil finde anvendelse fra sommeroptaget 2027.

Til nr. 3

Efter universitetslovens § 8, stk. 3, fastsætter ministeren regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor-, akademiske overbygnings- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1-3, og § 4 b, herunder eventuelle krav til studieaktivitet.

Der er fastsat nærmere regler om krav til studieaktivitet i bekendtgørelse nr. 1119 af 19. september 2025 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser.

Efter uddannelsesbekendtgørelsens § 50, stk. 1, kan universitetet fastsætte regler om, at studerende løbende eller for enkelte studieår skal bestå prøver opgjort i ECTS-point (studieaktivitetskrav) for at kunne fortsætte på uddannelsen. Efter uddannelsesbekendtgørelsens § 51 kan universitetet fastsætte i studieordningen, at indskrivningen bringes til ophør for studerende, der ikke har bestået en prøve i en sammenhængende periode på mindst et år.

Der kan efter udlændingelovens § 9 i meddeles opholdstilladelse til en udlænding bl.a. med henblik på uddannelse, hvis den pågældende er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til lovforslagets pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der efter »eventuelle krav til studieaktivitet« i § 8, stk. 1, indsættes », og om særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende«.

Ved visse udenlandske studerende forstås udenlandske studerende fra tredjelande, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske studerende.

Det er hensigten, at initiativet vil skulle finde anvendelse for

selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven.

Selvbetalende studerende er studerende fra tredjelande, der efter gældende ret opkræves fuld deltagerbetaling.

Det er forventningen, at der vil blive fastsat regler, der indebærer, at studieaktivitetskravet vil blive fastsat som et krav om at bestå et nærmere fastsat antal ECTS-point, der skal gennemføres inden for en nærmere angivet periode.

Samlet vil det foreslåede således indebære, at ministeren vil kunne fastsætte et særligt studieaktivitetskrav om, at selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, skal bestå prøver svarende til et nærmere fastsat antal ECTS-point inden for en nærmere fastsat periode.

Det forventes, at det som udgangspunkt vil blive fastsat, at de omfattede studerende skal bestå prøver svarende til mindst 40 ECTS-point pr. studieår, dog mindst 15 ECTS-point på første semester af uddannelsen, men andre større eller mindre antal ECTS-point vil også kunne fastsættes, herunder på baggrund af erfaringerne med ordningen. Det er hensigten, at studieaktiviteten opgøres efter hvert semester for de to foregående semestre.

Det foreslåede vil indebære, at manglende opfyldelse af det særlige studieaktivitetskrav vil kunne føre til, at den studerende efter de gældende regler bliver udskrevet af uddannelsen og mister sin studieopholdstilladelse, uanset hvor mange prøveforsøg den studerende har brugt.

Det bemærkes, at det forventes, at der ved fastsættelse af regler i medfør af det foreslåede vil blive taget højde for, at erhvervskandidatuddannelser er tilrettelagt på deltid. Det er derfor hensigten, at det vil følge af regler fastsat i medfør af det foreslåede, at der kan være andre krav til studieaktivitet for studerende på erhvervskandidatuddannelser end for studerende på uddannelser tilrettelagt på heltid.

Det vil afhænge af universiteternes tilrettelæggelse af uddannelse og eksamener, om selvbetalende studerende, der er meddelt studieopholdstilladelse efter udlændingeloven, har mulighed for flere prøveforsøg.

Det bemærkes, at det er forventningen, at der med hjemmel i den foreslåede ændring vil blive fastsat regler om, at universitetet vil kunne dispensere fra de foreslåede krav om studieaktivitet på samme måde som efter de gældende regler om studieaktivitet.

Det forventes, at der fastsættes regler i henhold til den foreslåede ændring i bekendtgørelse om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser, evt. med justeringer i andre bekendtgørelser, og at reglerne vil finde anvendelse fra og med studieåret 2027/2028.

Der vil herunder kunne fastsættes regler om, at det omhandlede studieaktivitetskrav også – fra og med studieåret

2027/2028 – vil kunne finde anvendelse for allerede optagne studerende, således at de fremadrettet vil skulle leve op til det særlige studieaktivitetskrav.

Til nr. 4

Efter universitetslovens § 3, stk. 1, 1. pkt., beslutter universiteterne, hvilke forskningsbaserede uddannelser de vil udbyde i Danmark inden for deres fagområder.

Universiteterne kan efter universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, udbyde kandidatuddannelse på 75 eller 120 ECTS-point og ph.d.-uddannelse på 180 ECTS-point.

60 ECTS-point svarer til 1 års heltidsstudier, jf. universitetslovens § 4, stk. 2.

Ministeren fastsætter efter bemyndigelsesbestemmelsen i universitetslovens § 8, stk. 1, generelle regler om uddannelse.

Der er med hjemmel i bl.a. denne bestemmelse udstedt bekendtgørelse nr. 1124 af 19. september 2025 om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne og visse videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner (herefter ph.d.-bekendtgørelsen).

Det fremgår af ph.d.-bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at ph.d.-uddannelsen er en forskeruddannelse, der på internationalt niveau kvalificerer den ph.d.-studerende til selvstændigt at varetage forsknings-, udviklings- og undervisningsopgaver i den private og offentlige sektor, hvor der forudsættes et bredt kendskab til forskning.

Det er fastsat i ph.d.-bekendtgørelsens § 5, at adgang til ph.d.-uddannelsen niveaumæssigt skal baseres på en kandidatuddannelse.

Efter bekendtgørelsens § 6 afgør institutionen, hvem der kan optages som ph.d.-studerende. Det skal fremgå af institutionens regler, hvilke kriterier institutionen lægger til grund for optagelsen.

Ph.d.-studerende, som får bevilget stipendium til gennemførelse af ph.d.-uddannelsen ved et universitet, ansættes som ph.d.-stipendiater i henhold til overenskomsten for akademikere i staten. Der henvises til protokollat om ph.d.-stipendiater i bilag 5 til cirkulære nr. 9333 af 11. april 2025 om overenskomst for akademikere i staten.

Det foreslås, at der i indsættes et nyt § 8, stk. 8, i universitetsloven, hvorefter ministeren fastsætter nærmere regler om adgang til ph.d.-uddannelse, herunder at universitetet kan udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point.

Det er bl.a. hensigten, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler i ph.d.-bekendtgørelsen om, at kandidatuddannelser på 75 ECTS-point eller derover vil være direkte adgangsgivende til ph.d.-uddannelsen.

Det vil indebære, at personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point eller derover, vil få adgang til ph.d.-uddannelsen på lige fod med personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på 120 ECTS-point.

Det vil som hidtil være op til det enkelte universitet at afgøre, hvilke ansøgere der optages på ph.d.-uddannelsen på grundlag af de kriterier, som universitetet lægger til grund for optagelsen.

Det er endvidere hensigten med det foreslåede, at der vil blive fastsat nærmere regler i ph.d.-bekendtgørelsen om, at universiteterne kan udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point for personer, der optages på en ph.d.-uddannelse på grundlag af en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point.

Der vil være tale om en mulighed, som det enkelte universitet kan vælge at gøre brug af som en indgang til ph.d.-uddannelse, hvis det vurderes, at der er behov for at udbygge de forskningsrelevante kompetencer hos dimittender fra kandidatuddannelser på f.eks. 75 ECTS-point.

Det forskningsforberedende forløb forventes fortrinsvist at være relevant for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på 75 ECTS-point.

Det foreslåede vil indebære, at der vil blive fastsat regler om, at der skal være fleksibilitet i forhold til personer, der har gennemført en kandidatuddannelse med en anden normering. Det vil eksempelvis kunne være relevant, hvis der i særlige tilfælde bliver udviklet erhvervskandidatuddannelser med en anden normering, f.eks. 90 ECTS-point, efter universitetslovens § 4 b, stk. 1, nr. 2.

Forberedelsesforløbet vil ikke udgøre et selvstændigt uddannelsesforløb, men forventes at skulle bestå af kurser med læringsmål, der har fokus på forskningsrelevante kompetencer.

Det er som udgangspunkt hensigten, at kvalificerede studerende vil blive optaget på et sammenhængende ph.d.-forløb, der består af det forberedende forløb på op til 45 ECTS-point og selve ph.d.-uddannelsen på 180 ECTS-point, og at de under det samlede forløb ansættes på universitetet som ph.d.-stipendiater. Det vil dog også være muligt at gennemføre et forskningsforberedende forløb med ansættelse uden for universitetet.

Løn- og ansættelsesvilkår i forbindelse med det forberedende forløb vil skulle aftales mellem arbejdsmarkedets parter.

Når de studerende har gennemgået forberedelsesforløbet, og forløbet er godkendt af universitetet, vil de kunne påbegyn- de ph.d.-uddannelsen.

Det forventes fastsat i ph.d.-bekendtgørelsen, at universitetet vil skulle udfærdige et bevis til den studerende for gennemført forskningsforberedende forløb, men at det forberedende forløb ikke vil skulle fremgå af den studerendes ph.d.-bevis.

Det forventes desuden fastsat, at universiteter, der ønsker at tilbyde forskningsforberedende forløb, vil skulle fastsætte interne regler om det samlede ph.d.-forløb, herunder bl.a. om det nærmere indhold af det forskningsforberedende forløb og om optagelse på og tilrettelæggelse af forløbet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af universitetslovens § 26, stk. 7, at universitetet kan opkræve et depositum af visse udenlandske ansøgere for at behandle ansøgning om optagelse på uddannelsen, hvis deres adgangsgivende eksamen ikke er dansk. Depositummet betales kun tilbage til de ansøgere, som bliver optaget på uddannelsen.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at den kun omfatter visse udenlandske ansøgere fra tredjelande, dvs. udenlandske ansøgere, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller konventioner og aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske ansøgere for så vidt angår gratis ansøgning om optagelse til en uddannelse., jf. Folketingstidende 2006-7, tillæg A, L 140 som fremsat, side 4642.

Det følger af § 4, stk. 1, jf. stk. 2, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. juni 2025 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne, hvilke udenlandske studerende, der er ligestillet med danske ansøgere.

Det foreslås i § 26, stk. 7, 1. pkt., at ændre »kan opkræve et depositum« til »opkræver gebyr«, og at 2. pkt. ophæves.

Med den foreslåede ændring vil universiteterne ikke længere have mulighed for opkræve et depositum fra visse udenlandske ansøgere, men vil i stedet være forpligtet til at opkræve et gebyr for at behandle ansøgninger om optagelse fra visse udenlandske ansøgere, hvis deres adgangsgivende eksamen ikke er dansk.

Da der med den foreslåede ændring ikke længere vil være tale om opkrævning af et depositum, men om et gebyr, foreslås det som en konsekvens heraf at ophæve 2. pkt. i § 26, stk. 7, der vedrører tilbagebetaling af depositum, hvis ansøgeren bliver optaget.

Forslaget vil alene omfatte visse udenlandske ansøgere. Der vil fortsat ikke skulle opkræves betaling for behandlingen af ansøgninger om optagelse fra udenlandske ansøgere, herunder borgere fra EU-EØS-lande, der har krav på ligestilling med danske ansøgere, jf. § 4, stk. 1, jf. stk. 2, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. juni 2025 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne.

Det gebyr, som universiteterne med forslaget vil blive forpligtet til at opkræve, vil skulle dække de fulde omkostninger ved behandlingen af ansøgninger fra de udenlandske ansøgere, der selv skal betale for deres uddannelse.

Gebyret vil skulle fastsættes i henhold til budgetvejledningen. Efter pkt. 2.3.1 i Budgetvejledningen (2021) vil taksten for gebyret skulle fastsættes således, at der tilstræbes fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med det pågældende gebyrbelagte område. Mindst én gang årligt vurderes det, bl.a. på baggrund af seneste års regnskab eller det forventede resultat af årets regnskab, om omkostningerne skal reduceres eller taksten justeres for at sikre balance. Væsentlige ubalancer mellem indtægter og omkostninger på det enkelte gebyrbelagte område skal tilstræbes udlignet over en periode på maksimalt fire år fra og med det år, hvori ubalancen opstår. Dette omfatter ikke over- eller underdækning, der bidrager til at udligne tidligere års ubalance.

Gebyret vil desuden skulle fastsættes i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning om prisfastsættelse, der indeholder nærmere regler om, hvilke typer af omkostninger der skal medregnes samt rammer for gebyrjusteringer m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Universitetslovens § 26 regulerer deltagerbetaling for uddannelse. Det følger af § 26, stk. 2, at universitetet skal opkræve fuld betaling for deltagelse i undervisning og i prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, under heltids- og deltidsuddannelse og erhvervskandidatuddannelse, i det omfang der ikke er ydet tilskud eller givet friplads til aktiviteten efter lovens § 19, stk. 1, 7 og 9, og § 20, stk. 1.

Det følger af § 26, stk. 6, at deltagerbetalingen efter § 26, stk. 2, mindst skal svare til omkostningerne.

Efter § 26, stk. 9, fastsætter ministeren nærmere regler for udarbejdelse af beregningsgrundlag, jf. § 26, stk. 6.

Det er fastsat i § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 912 af 25. juni 2025 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne, hvilke udenlandske studerende som udløser tilskud, og som dermed ikke skal opkræves deltagerbetaling, jf. § 4, stk. 2.

Det gælder bl.a. udlændinge, som er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse, tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold eller tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold i Danmark efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 og 2, og udlændinge, som efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, herunder kulturaftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 1 og 4.

De gældende regler regulerer, hvilke udenlandske studerende universiteterne har pligt til at opkræve deltagerbetaling af, men ikke på hvilken måde deltagerbetalingen skal opkræves, herunder hvor stor en del af deltagerbetalingen, den studerende skal betale i forbindelse med studiestart.

Det foreslås at indsætte en ny bemyndigelsesbestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 9, hvorefter ministeren vil skulle fastsætte nærmere regler om universitetets opkrævning af deltagerbetaling, jf. lovens § 26, stk. 2.

Det er hensigten, at det på bekendtgørelsesniveau vil blive fastsat, at universiteterne i forbindelse med studiestart som minimum skal opkræve en del af den samlede deltagerbetaling for uddannelsen, der svarer til to semestre eller første studieår, og at der herefter vil kunne opkræves betaling pr. semester. Universiteterne vil imidlertid også kunne vælge at opkræve en større andel af den samlede deltagerbetaling ved studiestart.

Forslaget vil således indebære, at der vil blive fastsat regler om, at universiteterne vil få pligt til at opkræve deltagerbetaling, der mindst dækker de to første semestre eller det første studieår fra udenlandske, selvbetalende studerende ved studiestart.

Forslaget vil ikke ændre ved, hvilke udenlandske studerende der skal opkræves deltagerbetaling. Der henvises til gennemgangen af gældende ret under pkt. 2.6.1.

Som hidtil vil deltagerbetaling for uddannelsen skulle fastsættes, så den mindst dækker omkostningerne, jf. universitetslovens § 26, stk. 2, jf. stk. 6.

Det er hensigten, at initiativet skal have virkning for personer, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, efter den 1. november 2026.

Det vil indebære, at ansøgere, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, i forbindelse med vinteroptaget 2026-27, ikke vil være omfattet af de regler om opkrævning af en vis del af deltagerbetalingen ved studiestart, der vil blive fastsat med henblik på at udmønte det foreslåede.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Der er ikke særskilt hjemmel i lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser eller i andre love om videregående uddannelser til at begrænse ansøgeres adgang til at søge optagelse på institutioner med videregående uddannelse i tilfælde af snyd. For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises til lovforslagets pkt. 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 1 indsættes et nyt stk. 6, hvorefter forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren kan fastsætte regler om afvisning af ansøgning om optagelse på institutioner med videregående uddannelse i tilfælde af snyd.

Det er hensigten, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil blive fastsat regler om, at en videregående uddannelsesinstitution vil kunne træffe afgørelse om, at en ansøger ikke vil kunne søge optagelse på institutionen i en nærmere angivet periode i tilfælde af snyd.

Snyd kan f.eks. være uautoriserede ændringer i eksamensbeviser og andre dokumenter m.v., ligesom det kan være snyd ved en adgangs- eller optagelsesprøve.

Snyd ved en adgangs- eller optagelsesprøve kan f.eks. være at medbringe hjælpemidler, herunder f.eks. internetopslag, hvis dette ikke er tilladt eller kommunikation med f.eks. andre studerende under prøven.

En afgørelse om afvisning af ansøgning om optagelse i tilfælde af snyd vil således indebære, at den pågældende ansøger ikke vil kunne optages på den pågældende institution i en nærmere angivet periode. Hvis den pågældende alligevel søger optagelse på institutionen inden for perioden, vil ansøgningen kunne afvises alene med henvisning til afgørelsen om begrænsning.

Det er forventningen, at det vil blive fastsat, at institutionen – på baggrund af en konkret vurdering over forholdets karakter og grovhed m.v. – fastsætter længden af afvisningsperioden fra 1 til 5 år.

Det bemærkes, at det foreslåede også vil kunne finde anvendelse, hvor snyderiet ikke i første omgang er blevet opdaget, herunder hvor vedkommende er blevet tilbudt en studieplads.

Det er hensigten, at det foreslåede initiativ vil finde anvendelse for alle ansøgere uanset ansøgerens nationalitet og fra og med ansøgning om optagelse på de videregående uddannelser på Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets område vinteren 2026-27.

Til § 3

Til nr. 1

SPS-lovens § 4, stk. 1, nr. 1-5, indeholder en opregning af de uddannelser, hvortil der kan ydes SPS til studerende, som er indskrevet på og gennemgår uddannelserne.

Det foreslås, at i § 4, stk. 1, nr. 4, udgår »og«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 3, hvor det foreslås at indsætte et nyt nr. 6 i § 4, stk. 1, således at specialpædagogisk støtte vil kunne ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår en erhvervskandidatuddannelse, jf. universitetslovens § 4 b, stk. 1 og 2.

Med indsættelsen af det foreslåede nye nr. 6 i opregningen i § 4, stk. 1, vil »og« ikke længere skulle stå mellem nr. 4 og 5, men i stedet placeres mellem nr. 5 og 6. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 2 og 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

SPS-lovens § 4, stk. 1, nr. 1-5, indeholder en opregning af de uddannelser, hvortil der kan ydes SPS til studerende, som er indskrevet på og gennemgår uddannelserne.

Det foreslås, at § 4, stk. 1, nr. 5, ændres »stk. 3.« til stk. 3, og«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 3, hvor der foreslås indsat et nyt nr. 6 i § 4, stk. 1, således at specialpædagogisk støtte vil kunne ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår en erhvervskandidatuddannelse, jf. universitetslovens § 4 b, stk. 1.

Med indsættelsen af det foreslåede nye nr. 6 i opregningen i § 4, stk. 1, vil »og« skulle placeres mellem nr. 5 og 6, og ikke som nu mellem nr. 4 og 5. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1 og 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter SPS-lovens § 4, stk. 1 kan specialpædagogisk støtte ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på eller gennemgår 1) offentligt anerkendt videregående uddannelse indtil kandidatgrad, som hører under Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet eller Undervisningsministeriet, og som berettiger til statens uddannelsesstøtte, herunder obligatoriske praktikperioder i disse uddannelser, selv om de ikke berettiger til statens uddannelsesstøtte, 2) teoretisk og praktisk pædagogikum, 3) uddannelse i udlandet, som af en dansk uddannelsesinstitution er godkendt som led i en uddannelse, der er omfattet af nr. 1, og som den uddannelsessøgende er i gang med, 4) uddannelse i udlandet, som ikke er omfattet af nr. 3, men som kan ydes statens uddannelsesstøtte til, og 5) adgangskurser til visse videregående uddannelser.

Det følger af universitetslovens § 4 b, stk. 1, nr. 1 og 2, at universitet som erhvervskandidatuddannelse tilrettelagt på deltid for personer i sideløbende beskæftigelse kan udbyde en kandidatuddannelse efter lovens § 4, stk. 1, nr. 2, og en erhvervskandidatuddannelse som et selvstændigt, afrundet uddannelsesforløb på 75 eller 120 ECTS-point og i særlige tilfælde med en anden normering.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.10.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås at indsatte et nyt § 4, stk. 1, nr. 6, hvorefter specialpædagogisk støtte vil kunne ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår erhvervskandidatuddannelse, jf. universitetslovens § 4 b, stk. 1.

Med forslaget vil studerende, som er indskrevet på og gen-

nemgår en erhvervskandidatuddannelse, der udbydes efter universitetslovens § 4 b, stk. 1, dvs. tilrettelagt på deltid med sideløbende beskæftigelse og uden ret til SU, kunne modtage SPS i forbindelse med deres uddannelse.

Forslaget vil således indebære, at studerende, der opfylder de øvrige relevante betingelser i SPS-loven, jf. bl.a. lovens § 2, stk. 1, nr. 1-3, herunder har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, vil kunne modtage SPS til erhvervskandidatuddannelse, men kun til uddannelsen. Der vil således ikke efter reglerne i SPS-loven være adgang til at modtage SPS til sideløbende beskæftigelse i forbindelse med en erhvervskandidatuddannelse.

Der vil kunne søges om kompensation til den sideløbende beskæftigelse i henhold til lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.

Det foreslåede vil derudover bl.a. indebære, at studerende på erhvervskandidatuddannelser vil kunne ydes SPS inden for en eller flere af de støtteformer, der følger af SPS-bekendtgørelsens § 5, herunder f.eks. rådgivning og vejledning om funktionsnedsættelsens betydning for gennemførelse af uddannelsen og hjælpemidler og instruktion i brugen heraf.

Uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår erhvervskandidatuddannelse, der udbydes efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, hvor første del af uddannelsen gennemføres på heltid med SU og den resterende del på deltid uden SU (1+2-erhvervskandidatuddannelser m.v.), vil være berettiget til SPS efter SPS-lovens § 4, stk. 1, nr. 1, da disse uddannelsesforløb vil være SU-berettigende efter reglerne i SU-loven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter SPS-lovens § 12, stk. 1, indgiver den uddannelsessøgende ansøgning henholdsvis til den uddannelsesinstitution, hvor den uddannelsessøgende er optaget, og til ansættelsesinstitutionen, når den uddannelsessøgende er optaget på pædagogikum, om specialpædagogisk støtte til uddannelse omfattet af lovens § 4, stk. 1, nr. 1-3 og 5.

I § 12, stk. 1, foreslås det at ændre »og 5« til », 5 og 6«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 3, hvor der foreslås indsat et nyt nr. 6 i § 4, stk. 1, således at specialpædagogisk støtte vil kunne ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår en erhvervskandidatuddannelse, jf. universitetslovens § 4 b, stk. 1.

Med forslaget vil der blive indsat en henvisning til det foreslåede nye § 4, stk. 1, nr. 6, hvilket vil indebære, at studerende på en erhvervskandidatuddannelse vil skulle indgive deres ansøgning om SPS til det universitet, hvor den studerende er optaget.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 3, og pkt. 2.10.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 18, at der kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse til en udlænding, med henblik på, at denne kan søge beskæftigelse efter afslutning af en uddannelse, der har dannet grundlag for en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1-3 (studerende, ph.d.-studerende og erhvervskandidatstuderende), stk. 6 (uddannelsestilknyningsordning) eller stk. 7 (uddannelsesskift), samt efter opnåelse af dansk autorisation, der har dannet grundlag for en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 4 (autorisation som læge, tandlæge eller sygeplejerske) eller stk. 5 (autorisation for særligt efterspurgte sundhedspersoner).

Det følger af studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, 1. pkt., at en udlænding, der meddeles eller er meddelt og fortsat har opholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 eller 3, med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse, kan meddeles opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold for højst 3 år efter udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. § 9 i, stk. 1 eller 2, med henblik på at søge beskæftigelse efter afslutning af uddannelsen.

Det følger endvidere af studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, 2. pkt., at studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, 1. pkt., tilsvarende finder anvendelse for en udlænding, der meddeles eller er meddelt og fortsat har opholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1 med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som afslutter deres uddannelse med en dansk uddannelsesgrad.

Det foreslås, at der i § 9 i, stk. 18, efter »opholds- og arbejdstilladelse« indsættes »af en afgrænset varighed«.

Der er alene tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om længden af jobsøgningsophold for visse udenlandske studerende.

Med ændringen forudsættes det, at det 3-årige jobsøgningsophold efter udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. § 9 i, stk. 1 eller 3, forkortes til 1 år. Dette vil indebære, at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse, samt udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, der i dag meddeles et 3-årige jobsøgningsophold efter udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, fremover vil blive meddelt et jobsøgningsophold på 1 år. Udlændinge- og integrationsmi-

nisteren vil fortsat kunne ændre gruppen af udlændinge, der kan meddeles et jobsøgningsophold, ligesom ministeren vil kunne ændre på jobsøgningsopholdets længde.

Studieopholdsbekendtgørelsen vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Der lægges ikke med forslaget op til at ændre på adgangen til et 3-årige jobsøgningsophold for udlændinge, som deltager i en ph.d.-uddannelse. En udlænding, der søger opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 2, som ph.d.-studerende, vil således fortsat få et jobsøgningsophold på 3 år med henblik på at kunne søge beskæftigelse efter afsluttet uddannelse.

Det bemærkes, at der kan være tilfælde, hvor EU-reglerne tilsiger, at udlændinge der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse her i landet, samt udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, og som har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, fortsat skal kunne opnå et jobsøgningsophold på 3 år.

Det gælder for tyrkiske statsborgere, der agter at gøre brug af en økonomisk frihed, eller der allerede i Danmark er økonomisk aktive, og som derfor er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet. Disse udlændinge vil således uanset den foreslåede stramning i overensstemmelse med de gældende regler fortsat kunne få et jobsøgningsophold på 3 år.

Det vil bero på en konkret og individuel vurdering, om en tyrkisk statsborger er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet. I så fald vil det 1-årige jobsøgningsophold skulle forlænges til 3 år. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil i forbindelse med udstedelse af studieopholdstilladelser og det 1-årige jobsøgningsophold vejlede tyrkiske statsborgere herom.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af udlændingelovens § 9 n, stk. 1, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1-5 (studerende, ph.d.-studerende, erhvervskandidatstuderende, og udlændinge med autorisationsopholdstilladelse, herunder som særligt efterspurgte sundhedspersoner) eller stk. 18 (udlændinge på jobsøgningsophold), eller § 9 k, stk. 1, 1. pkt. (praktikanter), når hensynet til sidstnævnte udlændings ophold her i landet tilsiger det.

Det foreslås i § 9 n, stk. 1, 1. pkt., at ændre »§ 9 i, stk. 1-5« til »§ 9 i, stk. 2, 4, 5«.

Forslaget indebærer, at hjemlen til at meddele opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, udgår af bestemmelsen i udlændingelovens § 9 n, stk. 1.

Det vil medføre, at en udlænding, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse, jf. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 (statsligt godkendte uddannelser), og § 2 (adgangsgivende kurser), jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 1. pkt., og udlændinge, der meddeles studieopholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, 2. pkt., hvis ganske særlige uddannelsesmæssige hensyn tilsiger det, fremadrettet ikke vil kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Det vil også medføre, at en udlænding, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse, jf. studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 4 (erhvervskandidatuddannelser), jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 3, fremadrettet ikke vil kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Det svarer til, hvad der i dag gælder for udlændinge, der søger eller er meddelt en studieopholdstilladelse efter studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 2 (ikke statsligt godkendte uddannelser), § 3 (folkehøjskole eller lignende) og § 4 (ungdoms- og grundskoleuddannelser), jf. udlændingelovens § 9 i, stk. 1.

Forslaget indebærer også, at en udenlandsk studerende, der er i jobsøgningsperioden, jf. herved udlændingelovens § 9 i, stk. 18, jf. § 9 i, stk. 1 eller 3, fremadrettet ikke vil kunne få medfølgende familiemedlemmer til Danmark.

Der ændres ikke med forslaget på ph.d.-studerendes mulighed for at medbringe medfølgende familiemedlemmer. Der vil således som i dag efter ansøgning kunne meddeles opholdstilladelse til medfølgende familie til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 2, som ph.d.-studerende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af udlændingelovens § 9 n, stk. 1, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1-5 (studerende, ph.d.-studerende, erhvervskandidatstuderende, udlændinge med autorisationsopholdstilladelse som læge, tandlæge eller sygeplejerske og udlændinge med autorisationsopholdstilladelse som særligt efterspurgte sundhedspersoner) eller stk. 18 (udlændinge på jobsøgningsophold), eller § 9 k, stk. 1, 1. pkt. (praktikanter),

når hensynet til sidstnævnte udlændings ophold her i landet tilsiger det.

Det foreslås i § 9 n, stk. 1, 2. pkt., at der endvidere efter ansøgning skal kunne gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter § 9 i, når EU-reglerne tilsiger det.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der kan være tilfælde, hvor EU-reglerne tilsiger, at medfølgende familiemedlemmer til udenlandske studerende med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, fortsat skal kunne opnå opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1.

Det gælder for medfølgende familiemedlemmer til tyrkiske statsborgere, der agter at gøre brug af en økonomisk frihed, eller der allerede i Danmark er økonomisk aktive, og som derfor er omfattet af associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet. Medfølgende familiemedlemmer til sådanne udlændinge vil således uanset den foreslåede stramning i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 4, nr. 2, i overensstemmelse med de gældende regler kunne få opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Udlændingelovens § 9 n, stk. 4, regulerer, hvornår der kan ske forlængelse af en opholdstilladelse efter § 9 n, stk. 1, som medfølgende familiemedlem til en udenlandsk studerende, der opnår tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret.

Det foreslås to steder i § 9 n, stk. 4, at ændre »§ 9 i, stk. 1-5« til »§ 9 i, stk. 2, 4, 5«.

Med forslaget vil henvisningen til § 9 i, stk. 1 (studerende) og stk. 3 (erhvervskandidatstuderende) udgå af § 9 n, stk. 4.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om at ændre bestemmelsen i udlændingelovens § 9 n, stk. 1, hvorefter der fremadrettet ikke vil kunne meddeles opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, jf. herved lovforslagets § 4, nr. 2.

Den foreslåede ændring er således en konsekvens af, at medfølgende familiemedlemmer til udenlandske studerende med opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 1 eller 3, fremadrettet ikke vil kunne meddeles opholdstilladelse i Danmark og dermed heller ikke vil kunne komme i en situation, hvor de skal søge forlængelse af deres opholdstilladelse, når den udenlandske studerende eventuelt måtte opnå tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret. Det bemærkes,

at en udenlandsk studerende, der opnår tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret på lige fod med andre udlændinge med tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret vil kunne søge om familiesammenføring efter de almindelige regler herom, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1.

Til § 5

Til nr. 1

Ved lov nr. 754 af 20. juni 2025 er der i universitetslovens § 4 b, stk. 2, som noget nyt fastsat hjemmel til, at universiteterne kan udbyde erhvervskandidatuddannelse efter lovens § 4 b, stk. 1, sådan, at den studerende gennemfører op til 60 ECTS-point af uddannelsen på heltid og derefter gennemfører den resterende del af uddannelsen på deltid med sideløbende beskæftigelse, jf. lovens § 1, nr. 8.

I sammenhæng med denne bestemmelse er der i ændringslovens § 5 foretaget ændringer af SU-loven, herunder af SU-lovens § 5, stk. 2, hvorefter der vil kunne gives SU til den del af en erhvervskandidatuddannelse efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, der gennemføres som heltidsuddannelse.

Derudover er SU-lovens § 24, stk. 3, blevet ændret, således at det højeste fribeløb vil skulle gælde i måneder med deltidsstudier og med sideløbende lønnet beskæftigelse. Efter SU-lovens § 24, stk. 3, udgør det højeste fribeløb 45.420 kr. i 2026-niveau.

Det følger af ikrafttrædelsesbestemmelserne i lov nr. 754 af 20. juni 2025, at loven træder i kraft den 1. juli 2025, jf. § 6, stk. 1, mens lovens § 5 dog først skal træde i kraft den 1. juli 2028, jf. § 6, stk. 2.

Det foreslås i § 6, stk. 2, at ændre »1. juli 2028« til »1. januar 2027«.

Det foreslåede vil indebære, at studerende efter de almindelige regler i SU-loven efter ansøgning vil kunne få SU til den del af en erhvervskandidatuddannelse efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, der gennemføres som heltidsuddannelse allerede fra den 1. januar 2027 i stedet for den 1. juli 2028.

Det foreslåede vil desuden indebære, at det fra den 1. januar 2027 vil være det højeste fribeløb på 45.420 kr. (2026-niveau), jf. SU-lovens § 24, stk. 3, der skal gælde i de måneder, hvor den uddannelsessøgende som led i en erhvervskandidatuddannelse udbudt efter universitetslovens § 4 b, stk. 2, gennemfører uddannelsen med deltidsstudier og sideløbende lønnet beskæftigelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det foreslås i stk. 1, at loven skal træde i kraft den 1. oktober 2026.

Det foreslås i stk. 2, at lovens § 1, nr. 5, ikke skal finde anvendelse for ansøgninger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, der er indgivet inden den 1. november 2026. For disse ansøgninger vil de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at personer, der søger om optagelse på en bachelor- eller kandidatuddannelse, herunder erhvervskandidatuddannelse, i forbindelse med vinteroptaget 2026-27, ikke vil blive omfattet af de foreslåede nye regler om betaling af et ansøgningsgebyr, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Det foreslås i stk. 3, at § 4, nr. 1, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, når disse har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, eller med henblik på at afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det betyder, at forslaget om at forkorte jobsøgningsopholdet fra 3 år til 1 år for udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1, med henblik på at deltage i fællesuddannelsen Erasmus Mundus, Erasmus+ eller Nordic Master, når disse har mulighed for at afslutte uddannelsen her i landet, og for udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 1, med henblik på at afslutte en dansk bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse, ikke vil finde anvendelse for udlændinge, der har indgivet ansøgning om førstegangsopholdstilladelse inden den 1. oktober 2026. Disse udlændinge vil således fortsat kunne meddeles et jobsøgningsophold på op til 3 år, jf. § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 950 af 25. juni 2025, jf. § 9 i, stk. 18, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025.

Det foreslås i stk. 4, at § 4, nr. 2, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse.

Det betyder, at forslaget om at afskære adgangen til at kunne søge om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1, som medfølgende familiemedlem til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4, ikke vil finde anvendelse for udlændinge, der har indgivet ansøgning om førstegangsopholdstilladelse inden den 1. oktober 2026. Disse udlændinge vil således også efter lovens ikrafttræden kunne meddeles opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem og efterfølgende forlængelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025.

Det betyder også, at udlændinge, der har indgivet ansøgning om førstegangsopholdstilladelse som medfølgende familiemedlem inden den 1. oktober 2026, kan få forlænget opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9 n, stk. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025, hvis udlændingen med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4, opnår tidsubegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret.

Endvidere foreslås det i *stk. 5*, at § 4, nr. 2, heller ikke skal finde anvendelse på børn af en person, der er omfattet af 1. pkt., eller af en person, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4. For disse børn finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det betyder, at forslaget om at afskære adgangen til at kunne søge om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 n, stk. 1, som medfølgende familiemedlem til en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4, ikke vil finde anvendelse på børn af en person, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en udenlandsk studerende eller af en person, der inden den 1. oktober 2026 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 1 og 3, som studerende, jf. herved studieopholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 4. For disse børn finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslås i *stk. 6*, at regler fastsat i medfør af universitetslovens § 26, stk. 9, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af universitetslovens § 26, stk. 10, jf. denne lovs § 1, nr. 6.

Til § 7

Det fremgår af udlændingelovens § 66, at udlændingeloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører lovens territoriale gyldighedsområde, betyder, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Lovens § 4 om forslag til ændringer af udlændingeloven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger. De enkelte lovelementer i § 4 kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Universitetsloven, lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, SPS-loven og SU-loven, der foreslås ændret med den foreslåede lovs §§ 1-3 og 5, gælder ikke for Færøerne og Grønland.

De foreslåede ændringer i lovens §§ 1-3 og 5 vil derfor ikke gælde for Færøerne og Grønland og kan heller ikke ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 391 af 10. april 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 1697 af 30. december 2024, § 1 i lov nr. 754 af 20. juni 2025 og § 4 i lov nr. 1648 af 16. december 2025, foretages følgende ændringer:

§ 8. Ministeren fastsætter generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur, jf. §§ 4, 4 b og 5, om titler, som er knyttet til uddannelse, jf. § 6, og om adgang til og optagelse på uddannelse, herunder supplerende uddannelsesaktivitet, jf. § 5, stk. 1, nr. 3, og ret til optagelse på kandidatuddannelse og betingelser herfor. Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af adgangsprøver og karakterkrav. Ministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver og eksaminer, herunder om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 4 b, herunder eventuelle krav til studieaktivitet. Ministeren fastsætter desuden regler om tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.

Stk. 4-7. ---

§ 26. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Universitetet kan opkræve et depositum af visse udenlandske ansøgere for at behandle ansøgning om optagelse på uddannelsen, hvis deres adgangsgivende eksamen ikke er dansk. Depositummet betales kun tilbage til de ansøgere, som bliver optaget på uddannelsen.

Stk. 8-9. ---

1. I § 8, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »adgangsprøver og karakterkrav«: », og ministeren kan herudover fastsætte regler om, at universitetet kan beslutte kun at træffe afgørelse på baggrund af eksternt verificerede dokumenter for visse udenlandske ansøgere«.

2. I § 8, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Ministeren fastsætter regler om særlig studiestartsprøve for visse udenlandske studerende.«

3. I § 8, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »eventuelle krav til studieaktivitet«: »og om særlige krav til studieaktivitet for visse udenlandske studerende«.

4. I § 8 indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Ministeren fastsætter nærmere regler om adgang til ph.d.-uddannelse, herunder at universitetet kan udbyde et forskningsforberedende forløb på op til 45 ECTS-point for personer, der har gennemført en kandidatuddannelse på mindre end 120 ECTS-point.«

5. I § 26, stk. 7, 1. pkt., ændres »kan opkræve et depositum« til: »opkræver gebyr«, og 2. pkt. ophæves.

6. I § 26 indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»Stk. 9. Ministeren fastsætter nærmere regler om universitetets opkrævning af deltagerbetaling, jf. stk. 2.«

Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

§ 2

I lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1689 af 13. august 2021 foretages følgende ændring:

§ 1. ---

Stk. 2-5. ---

1. I § 1 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren kan fastsætte regler om afvisning af ansøgning om optagelse på institutioner med videregående uddannelse i tilfælde af snyd.«

§ 3

I lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1507 af 7. december 2022, foretages følgende ændringer:

§ 4. Specialpædagogisk støtte kan ydes til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår

1-3) ---

4) uddannelse i udlandet, som ikke er omfattet af nr. 3, men som der kan ydes statens uddannelsesstøtte til, og

5) adgangskurser til visse videregående uddannelser, jf. stk. 3.

Stk. 2-3. ---

1. I § 4, *stk. 1, nr. 4*, udgår »og«.

2. I § 4, *stk. 1, nr. 5*, ændres »stk. 3.« til: *stk. 3*, og«.

3. I § 4, *stk. 1*, indsættes som *nr. 6*:
»6) erhvervskandidatuddannelse, jf. universitetslovens § 4 b, stk. 1.«

4. I § 12, *stk. 1*, ændres »og 5« til: », 5 og 6«.

§ 12. Den uddannelsessøgende indgiver ansøgning henholdsvis til den uddannelsesinstitution, hvor den uddannelsessøgende er optaget, og til ansættelsesinstitutionen, når den uddannelsessøgende er optaget på pædagogikum, om specialpædagogisk støtte til uddannelse omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1-3 og 5.

Stk. 2-7. ---

§ 4

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025, som ændret senest ved § 10 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, foretages følgende ændringer:

§ 9 i. ---

Stk. 2-17. ---

Stk. 18. Der kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse til en udlænding, med henblik på at denne kan søge beskæftigelse efter afslutning af en uddannelse, der har dannet grundlag for en opholdstilladelse efter stk. 1-3, 6 eller 7, samt efter opnåelse af dansk autorisation, der har dannet grundlag for en opholdstilladelse efter stk. 4 eller 5.

1. I § 9 i, *stk. 18*, indsættes efter »opholds- og arbejdstilladelse«: »af en afgrænset varighed«.

2. I § 9 n, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 9 i, stk. 1-5« til: »§ 9 i, stk. 2, 4, 5«.

3. I § 9 n, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

§ 9 n. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse

efter § 9 i, stk. 1-5 eller 18, eller § 9 k, stk. 1, 1. pkt., når hensynet til sidstnævnte udlændings ophold her i landet tilsiger det. Opholdstilladelse skal betinges af, at udlændingen og den, som udlændingen har familiemæssig tilknytning til, bor på fælles bopæl.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. En opholdstilladelse efter stk. 1 kan forlænges, uanset at udlændingen med opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 1-5 eller 18 eller § 9 k, stk. 1, 1. pkt., opnår tidsbegrænset opholdstilladelse eller dansk indfødsret, hvis den pågældende på tidspunktet for afgørelsen om forlængelse efter stk. 1 fortsat opfylder betingelserne for forlængelse af den opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 1-5 eller 18, eller § 9 k, stk. 1, 1. pkt., som den pågældende havde, da vedkommende blev meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse, eller hvis den pågældende er i et beskæftigelsesforhold, der ville kunne danne grundlag for opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-9 eller 11-13 eller nr. 14, litra a-c eller e, eller stk. 3, 12 eller 24, eller hvis den pågældende opfylder betingelserne for at kunne meddeles arbejdstilladelse uden begrænsning efter § 9 i, stk. 18, efter afslutning af en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse, eller hvis EU-reglerne tilsiger det.

»Der kan endvidere efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, som har familiemæssig tilknytning til en udlænding med tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse i forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse efter § 9 i, når EU-reglerne tilsiger det.«

4. To steder i § 9 n, stk. 4, ændres »§ 9 i, stk. 1-5« til: »§ 9 i, stk. 2, 4, 5«.

§ 5

I lov nr. 754 af 20. juni 2025 om ændring af universitetsloven, lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og forskellige andre love (Kandidatuddannelse på 75 ECTS-point, nye erhvervskandidatuddannelser og andre elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark m.v.) foretages følgende ændring:

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 5 træder i kraft den 1. juli 2028.

Stk. 3-6. ---

1. I § 6, stk. 2, ændres »1. juli 2028« til: »1. januar 2027«.